

talaia
agrupació excursionista
VILANOVA I LA GELTRÚ

REVISTA D'EXCURSIONISME
Núm. 271 - GENER-FEBRER-MARÇ 2001

El Giraldo

«EL BUEN TAPEO»

junt a la Piscina Municipal

C/ Pelegrí Ballester, 19-21
Tel. 93 815 62 02

08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

 **INTERSPORT
OLARIA**

TOT PER A L'ESPORTISTA

A Vilanova:
Pl Soler i Gustems, 5
Francesc Macià, 50
Francesc Macià, 101

A Vilafranca:
La Parellada, 18

Al Vendrell:
Àngel Guimerà, 32

Intersport Olaria us ofereix un bon assortit de botes, motxilles i sacs per a tot tipus d'excursió i senderisme. Amb el suport de les marques

McKinley
Alpina
Boreal

Ferrino
Coleman
Chiruca

Salomon
Line 7
Petzl

Trango
Columbia
Polar Mountain

que et garanteixen un bon material per a cada ocasió.

I a més, durant aquest mes, els socis de La Talaia us podeu beneficiar d'un 10% en els articles de muntanya

NO LIMITS

S P O R T

Estem amb tu

10% dte. per a tots els socis

Vilanova i la Geltrú
Rbla. Ventosa, 3-5
Tel. 93 810 65 18

Vilafranca del Penedès
C/ Santa Digna, 3-5
Tel. 93 817 21 50

FEROPTICA

Professionals de la visió

EL PERQUÈ DE LA QUALITAT

EL PERQUÈ DE LA VARIETAT

EL PERQUÈ DE MOLT MÉS

**LA PARELLA DE VIDRES DE
SOL GRADUATS 4.900 PTES.**

Rambla Principal, 55 (Bulevard Diana)

08800 Vilanova i la Geltrú

c/. CAPUTXINS, 36
VILANOVA I LA GELTRÚ

ELS VOSTRES RODETS
FOTOGRAFICS REVELATS EN 1 H.

VIDRES VILANOVA

roure

TALLER D'ALUMINI I VIDRE

Av. Eduard Toldrà, 73
Tel. 93 893 61 34
Fax 93 893 17 96

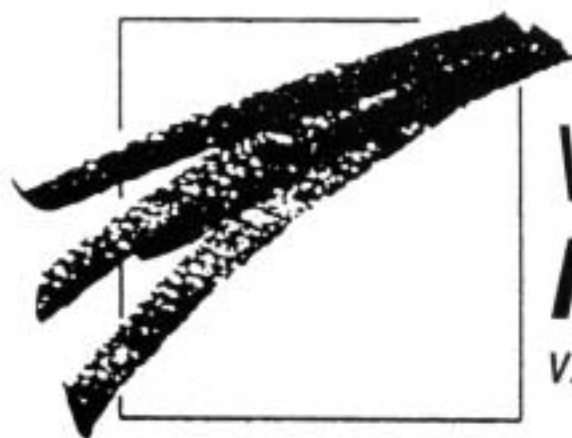
OFICINES I VENDA

Pare Garí, 41 - Sant Onofre, 45
Tels. 93 893 15 92 - 93 893 87 07
Fax 93 893 17 99

la lionesa

PASTISSERIA

Santa Eulàlia, 6 - Tel. 93 893 02 99
VILANOVA I LA GELTRÚ

VIATGES
INTERGAVA

V. INTERNACIONAL GAVA, S.A. G.C. 129

LA VOSTRA AGENCIA DE CONFIANÇA
US OFERIM TOT TIPUS DE SERVEIS I PRODUCTES
A MES DE LA VENDA DE BITLLETS D'AVIO I TREN

OFERTES ESPECIALS PER ALS SOCIS DE L'A.E.TALAIA
CONSULTEU-NOS... US ESPEREM!

C. Almirall Colom, 6 - Tel. 93 814 43 53 - Fax 93 814 28 07 - VILANOVA I LA GELTRÚ

Carrer Comerç, 4
Tel. 93 893 12 57
08800 Vilanova i la Geltrú
CIF G-58124702
<http://www.teleline.es/personal/aetalaia>
a/e: aetalaia@suport.org

Adherida a:
Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya
Federació Catalana
d'Espeleologia
Federació Catalana
d'Esports d'Hivern
Federació Catalana de
Càmping i Caravàning

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

REVISTA D'EXCURSIONISME

GENER - FEBRER - MARÇ DE 2001 • Núm. 271

EDITORS

Agrupació Excursionista
Talaia

PRESIDENT

Salvador Belchi i Ibáñez

SECRETARI

Andreu Ferrer i Paterna

CONSELL DE REDACCIÓ

Josep Blanes i Minguez

Salvador Butí i Papiol

Blanca Forgas i Pulvert

Carles González i Nogués

Agustí Poch i Parés

Joan Raventós i Híll

Jordi Vidal i Simon

IMPRESSIÓ

Gràfiques Llopart

C. Sant Antoni, 63

Sant Sadurní d'Noya

Tel. 93 891 03 12

DIPÒSIT LEGAL

B-24.619-90

PRELLEVENÇA

500 PTA

TIRATGE

600 exemplars

Foto portada: Cinc membres de la colla que feu la travessada del Cinca a la Garona, l'estiu de 1950, al Balcó de Pineta, pujant cap al Mont Perdut
Autor: Josep Blanes

Els articles publicats en aquesta revista expressen l'opinió dels autors i no reflecteixen necessàriament la de la Junta Directiva de l'Agrupació ni la del Consell de Redacció. En tot cas, l'A.E. Talaia donarà a conèixer el seu parer a través de les editorials o en articles o notes signades per la Junta.

Els articles que apareguen en aquesta revista podran ser reproduïts, total o parcialment, sempre que es mencioni el nom de la revista, el títol de l'article i el nom de l'autor o autors.

Normativa per publicar articles a la revista Talaia

Els socis, amics i col·laboradors que vulguin publicar articles en aquesta revista, caldrà que tinguin en compte les qüestions següents:

El tema de l'article cal que estigui relacionat amb les activitats pròpies de l'A.E. Talaia.

Els articles han de ser inèdits i escrits correctament en català, en suport magnètic (disquet PC) amb indicació del programa i versió. S'adjuntarà al disquet una còpia impresa en paper on s'indica el títol de l'article i el nom i cognoms (o pseudònim) de l'autoria. En casos excepcionals, s'acceptaran articles escrits a màquina, en fulls DIN-A4 i a doble espai.

Els articles, amb les seves il·lustracions, no podran sobrepassar l'extensió màxima de 5 pàgines. El nombre màxim d'il·lustracions per article no serà superior a 10.

Les il·lustracions fotogràfiques (en paper o diapositiva) hauran de tenir una bona definició. Els peus de les il·lustracions i el nom de l'autoria aniran escrits en un full a part, precedits d'un número que es repetirà al darrere de la il·lustració corresponent.

Els articles s'hauran de lliurar al Consell de Redacció o a la Secretaria de l'entitat, com a molt a final del segon mes de cada trimestre: febrer, maig, agost o novembre.

Qualsevol canvi en aquesta normativa s'haurà de negociar amb el Consell de Redacció de la revista.

En cooperació amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

AJUNTAMENT DE
VILANOVA I LA GELTRÚ

Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya

SUMARI

- 5 EDITORIAL
Consell de redacció
- 6 UNA EXCURSIÓ DE VACANCES
Antoni Ordovàs
- 9 EL PAISATGE ÉS UN VALOR QUE SEMBLA QUE NO ESTIGUI DE MODA
Comissió de Medi Ambient
- 10 L'AHIR I L'AVUI DE LA NOSTRA BIBLIOTECA
Comissió de Biblioteca
- 12 SANTA MARIA DE BELL-LLOC
Un esplèndid mirador de la Cerdanya
Josep Blanes
- 14 VÍCTOR BALAGUER I L'EXCURSIONISME
Josep Blanes
- 18 CRÒNICA DEL "COTARRO" TALAIENC
Consell de redacció
- 24 XIII CAMINADA POPULAR DE VILANOVA I LA GELTRÚ
Una sortida inèdita: Canyelles
Josep Blanes
- 27 43 MARXA SOCIAL D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ
Sant Pere de Ribes
Blanca Forgas
- 35 LA RUTA DE LA PAU
LA FONTETA - PRAT DE COMTE
Agustí Poch
- 37 LA RUTA DE LA PAU
PRAT DE COMTE - COLL DEL MORO
Blanca Forgas
- 39 LA RUTA DE LA PAU
COLL DEL MORO - LA FATARELLA
Blanca Forgas
- 42 NOTÍCIES I COMENTARIS
Consell de redacció

editorial

Sembla que a Vilanova estem molt ben situats, a la vora del mar, un clima suau, bones comunicacions per tren i carretera, a pocs quilometres de Barcelona, una ciutat de dimensions humanes, amb una certa (més aviat pobre) activitat cultural... Una ciutat on es viu, encara, força be.

Però sembla que això pot canviar, si els vilanovins no estem a l'aguait podem veure com la nostra ciutat es converteix en un munt d'apartaments més aviat petits, amb alguna illa de cases unifamiliars i alguna altra illa de zona verda si pot ser interior i de no gaire fàcil accés millor.

El creixement de la ciutat de per sí no és dolent, però si és desordenat pot causar danys molt difícils de corregir tal com hem vist en les parcel·lacions de finques de fa anys, producte de l'interès de guanys fàcils d'algunes persones.

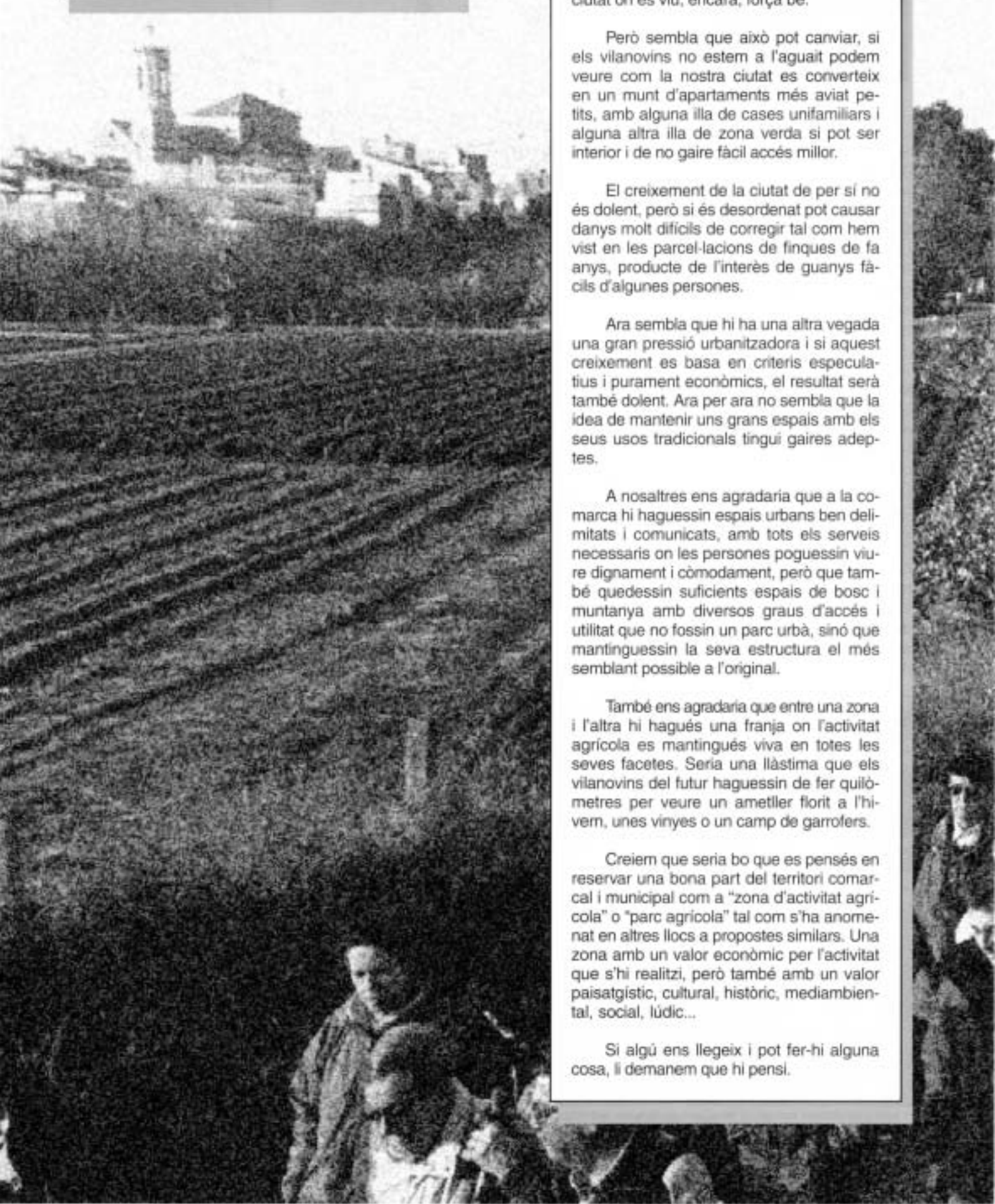
Ara sembla que hi ha una altra vegada una gran pressió urbanitzadora i si aquest creixement es basa en criteris especulatiu i purament econòmics, el resultat serà també dolent. Ara per ara no sembla que la idea de mantenir uns grans espais amb els seus usos tradicionals tingui gaires adeptes.

A nosaltres ens agradaria que a la comarca hi haguessin espais urbans ben delimitats i comunicats, amb tots els serveis necessaris on les persones poguessin viure dignament i còmodament, però que també quedessin suficients espais de bosc i muntanya amb diversos graus d'accés i utilitat que no fossin un parc urbà, sinó que mantinguessin la seva estructura el més semblant possible a l'original.

També ens agradaria que entre una zona i l'altra hi hagués una franja on l'activitat agrícola es mantingués viva en totes les seves facetes. Seria una llàstima que els vilanovins del futur haguessin de fer quilòmetres per veure un ametller florit a l'hivern, unes vinyes o un camp de garrofers.

Creiem que seria bo que es pensés en reservar una bona part del territori comarcal i municipal com a "zona d'activitat agrícola" o "parc agrícola" tal com s'ha anomenat en altres llocs a propostes similars. Una zona amb un valor econòmic per l'activitat que s'hi realitzi, però també amb un valor paisatgístic, cultural, històric, mediambiental, social, lúdic...

Si algú ens llegeix i pot fer-hi alguna cosa, li demanem que hi pensi.

UNA EXCURSIÓ DE VACANCES

Planejar excursions sempre ha estat un dels aspectes més fascinants, el preludi més excitant que, dut a bon terme, porta a la plena consecució. El temps canvia costums, però el desig d'aconseguir un objectiu, de vegades llargament perseguit, ben segur que és igual ara com abans.

La pedra base que necessita l'intent són uns dies disponibles per gaudir de la sortida que sigui. Concretant-nos a l'estiu, les vacances eren -vist en pretèrit- l'època més esperada de l'any. Actualment, potser no és tan cruel l'espera per allò dels caps de setmana que ara, almenys, consten de dos dies per combinar una escapada, encara que sigui comprimida. L'interval d'un estiu al pròxim era ben desesperant i era pesat, confiant que no sortís un imprevist. Aleshores, es tenia un comú de

dues setmanes de vacances, i se'ls havia de treure el màxim de profit. Hom es refereix, en aquest cas, al fet d'anar a con-viure uns dies integrat en plena natura, a la muntanya, i el camp d'acció eren els Pirineus.

Durant uns anys, i segons quina fos la zona escollida, hi hagué l'alternança de fer una llarga travessada per tal de conèixer quants més indrets millor. O bé muntar un campament base des d'on poder efectuar sortides radials. Cada pla tenia els seus avantatges i inconvenients. Els campaments eren temptadors perquè els proveïments podrien estar més a l'abast, i a més a més no tots els acampadors estaven 'obligats' a fer un recorregut concret. El circumdant es presentava més relaxant i sempre es podia agregar algun company novell sense que tingués cap experiència de l'entorn. L'altre va-

riant consistia a realitzar una travessada a través de diferents valls amb alguna ascensió entremig. Aquesta opció comportava un examen més minuciós en el seu esbós. En una entitat primerenca com la nostra, hi havia moltes coses per fer i experimentar. A l'estiu de 1960 es van formar un parell de colles, una de les quals era formada per disset companys i companyes disposats a emprendre una llarga caminada. En una excursió d'aquest tipus, s'havien de tenir com a primordials les pernoctacions, i el transport d'unes tendes a l'esquena era la solució més independent. Tot i no refiar d'altres aixoplucs, si venia al cas, també s'havien utilitzat bordes, i molt poc algun refugi. Prèviament, uns mesos anteriors a l'excursió, s'exposava en una xerrada l'itinerari a seguir i el pressupost, que en aquelles dates podia quedar en unes cinc-cents pessetes. L'equip personal no era gens especial, no hi havia cap fita d'envergadura, però sí que calia el material essencial d'acord amb el terreny assenyalat. Sacs de dormir normalets, jerseis, anoracs (que només paraven el vent), capelina, guants de llana, mitjons de recanvi a l'igual que roba interior, barrets, gorros de llana, ulleres fosques per si es tocava alguna glacera... Com a calçat, les xiruques feien un bon servei per la seva lleugeresa; si es mullaven, també s'assecaven aviat, i a l'estiu no hi havia problemes de congelació. També una farmaciola elemental, grampons i piolet, però no en duia tothom, i a més a més un parell o tres de cordes. Les tendes de

L'estany de Marboré ben glaçat, situat sota els Astazou, el 3 d'agost de 1960. Foto: J. Claveria

Des de l'estany de Marboré, ens encaminàrem cap a la bretxa de Tucarroya. Foto: Josep Blanes

dos a quatre places s'havien de distribuir per peces entre els acampadors; pals, doble sostre... Els queviures era la qüestió més delicada i anava sumant pes en el ja quasi ple espai de les motxilles. La cuina anava a cura de petits grups o bé individualment. No obstant això, si el rebost estava en condicions acceptables, es preparava un dinar col·lectiu que sempre queia després d'una ascensió. I el seu mànager no podia ser altre que en Salvador Malras, un 'gourmet' i cuiner excepcional que imposava la seva disciplina peculiar si agafava la paella pel mànec.

La dieta, en el transcurs de les marxes, era lleugera, tirant a magre: embotit, llaunes de sardines o tonyina i fruits secs que desapareixien en un tres-i-nores. Cantimpleres d'aigua i algun bot de pell que contenia alguna reserva de vi munyit segons l'aire que bufava. Al matí, llet de pot (que sempre vessava si no es tapava amb uns trocets de paper, i ara, tan pràctiques que són les bosses de plàstic?). Al vespre, un bullit de sopes concentrades, ous i quelcom més per recuperar forces a la vora del foc. El pa, tan acostumat com estem al seu consum per aquestes latituds, calia dosificar-lo perquè ocupa molt lloc. Més endimaris s'afegien a l'heterogeni equip: carmanyola, plat, coberts. I un pot a estones

compartit, un tot terreny, que pel seu color exterior, se'l coneixia com el 'negro zumbón'.

Els dies de treva s'esmerçaven per fer una bugada de passa-com-puguís, i posar en ordre alguna barba escadussera que havia crescut en lliure albir.

En un grup nombrós, el bon estat de salut dels components era garantia d'anar tot bé. Refredats, insolacions o altres alteracions es poden preveure. S'havia de posar l'accent recomanant abrigar-se o no beure aigua massa freda, sense una menjuca, en una aturada o creuant un coll. La set turmenta, però cal tenir prevenció. A trams,

es trigava quatre dies per fer cap a un poble, ocasió que servia per obtenir proveïments.

La ruta d'aquella travessada va començar a Bielsa i es va acampar durant cinc dies a Pineta. Des de dita base, es va ascendir en un dia cap al Marboré i, creuant el coll del Cilindre, s'aconseguia el cim del Mont Perdut. Bivac al Marboré i l'endemà es pujà a la bretxa de Tucarroya i, en vistes del 'couloir' -el volíem davallar-, es desdonà per prudència. Érem molta colla i es féu el retorn a Pineta.

Des de la vila de Bielsa se seguia per la vall de Parzan i es trencava a la dreta pel barranc d'Ordiceto. Per l'angosta vall, s'anava fins al capdamunt on hi ha una central elèctrica. Ací ens van ensenyar la turbina i ens oferiren un racó confortable per passar la nit. En aquest indret ens havien esperat uns guardies fronterers que ens van indicar que dúiem un dia de retard (?).

Novament en marxa per creuar el Pas dels Cavalls i ençar el descens per l'intransitat barranc de la Sàllena que desemboca al riu Cinqueta. Calamarsada imponent i nit en una de les bordes de Viadós. Un dia de repòs i, tornem-hi, pel barranc d'Anyes Cruces fins arribar al coll de Gistaín. A sobre, a la dreta, el massís del Pocets.

Tot el grup al coll de Gistaín. Havíem sortit de Viadós i andàvem cap a Benasc. Foto: Josep Blanes

Primera ascensió col·lectiva de la Talaia al cim de l'Aneto, l'11 d'agost de 1960, en el transcurs de la travessia del Cinca a la Garona. Foto: Josep Blanes

Al fons, el massís de la Maladeta. Avall que fa baixada per la vall d'Estós i, en la part mitjana on hi ha el refugi guardat, intentàrem adquirir alguna porció de pa, però en veure aquella colla... no hi hagué més remei que continuar fins al pont de Cubere on es muntaren les tendes. Com que Benasc és relativament a prop, una part del grup es traslladà per comprar el necessari de l'última etapa de l'excursió. El dia següent, vall de l'Éssera amunt per plantar el campament al plan d'Estany, dessota la Renclusa, i a l'endemà pujava la primera ascensió col·lectiva de la nostra Agrupació a l'Aneto. A continuació, hi hagué un dia de descans amb una nevadeta inclosa. Els dies passen volant, a muntanya. Es va remuntar tot seguit el port de la Picada i, davallant per l'Artiga de Lin, s'atenyia la Garona en el poblet de les Bordes. Per cloure l'excursió, seguirem els nou quilòmetres que separen aquest poble de Vielha i a la capital de la Val d'Aran clavàrem les tendes al camp de futbol a la darrera nit. El pròxim jorn era

el de retornar a casa.

Per a algun company va representar la primera vegada que prenia part en una excursió de tanta durada i per uns paisatges tan insòlits. Pujant les inacabables llaçades amb forts desnivells, camí d'un port alterós, es podia sentir el remugar rondinós d'algú a qui se li feia el trajecte massa costerut. I, en part, la feixuga motxilla n'era la responsable. Llavors, s'havia d'animar amb "ja falta poc, passant aquest greny ens aturarem...".

En aquesta existència nostra de cada dia, condicionada per tants imperatius, que a voltes van a contracor, on cadascú mira de trobar un espai adient a les seves tendències, bé ens podrien moure per anar al seu encontre els silencis primitius de les altes valls amb els torrents acabats de néixer, i més avall, vessats d'escuma, rabents per obrir-se pas. Les timberes percutint ressons atordidors en esclatar la tempesta. Tarteres extenuants que moren on

floreix el tendre herbei de les altures. Dies radiant i nits serenes amb la frescor de la congesta propera. La nit estelada per absteure's sobre el propi jo. Una valoració subjectiva. La veritat és que, fent el que fèiem, arrossegant restriccions, cansaments, però encetats d'empenya, ens ho passàvem austera-ment bé. L'àmbit s'ho valia. Les valls recòndites, cims que a estones no ens van ésser propicis. El tracte d'una colla compartint sostre, grimpades. Menudalles del mai acabar.

Com que el Pirineu aragonès el vèiem llunyà, tiràvem força cap a aquell costat. Amb ànsia s'havia de comptar d'un estiu al següent. Per això, la capital del Somontano era el punt de partida, al temps que venia a mà per degustar uns xurros exquisits. Barbastre representava durant el viatge d'anada la nostra Darjeeling que ens obria les portes envers la gran serralada.

Antoni Ordovàs
Març de 2001

EL PAISATGE ÉS UN VALOR QUE SEMBLA QUE NO ESTIGUI DE MODA

El paisatge és un valor que sembla que no estigui de moda. Per sort ara sembla que la societat estigui conciençada pel canvi climàtic, despesa energètica, malbaratament de recursos hidràulics, incendis forestals, energies alternatives,...fins hi tot es parla, molt lleugerament per cert, de sostenibilitat, però molt poques vegades es dona importància a un valor tant preuat per nosaltres els excursionistes com és el paisatge. Masses vegades hem vist com amb l'excusa de prevenir incendis, potenciar l'energia eòlica o ampliar estacions d'esquí, s'han malmès in-

drets d'un alt interès paisatgístic.

Poques vegades, dins del paquet de raonaments que s'utilitzen per part dels opositors a intervencions destructores del medi natural, hi ha, en un lloc destacat, la degeneració del paisatge.

Un incendi forestal per dolent i llastimós que sigui, no és pitjor que algunes de les intervencions que es fan per prevenir-lo sense, dit sigui de passada, aconseguir-ho la major part de les vegades. Situats en una perspectiva planetària, un bosc cremat es regenera fàcilment en uns anys i el paisatge recobra el seu valor, mentre que una carretera d'accés i una torre de dimensions desproporcionades romandran molt de temps malmetent un decorat natural amb el quals ens havíem identificat.

Una mica, aquest és el problema que passarà a Vilanova aviat.

Per prevenir possibles incendis forestals, s'instal·larà una torre de guaita al cim de la Talaia que serà ben visible des de tot Vilanova, sembla que no en teníem prou

amb les antiestètiques antenes a dalt del Montgròs.

Nosaltres considerem que aquesta no és la millor ubicació, ja que un 50% de l'àrea controlada és la plana on hi ha la ciutat i alguns, cada vegada menys, camps de conreu. Resulta però que per raons polítiques, administratives i de límits de termes municipals la única ubicació possible és la més agressiva amb el paisatge.

L'ajuntament de Vilanova ens va preguntar l'opinió, cosa que és molt d'agrair, nosaltres vam fer les nostres al·legacions que sabem que van ser estudiades i tot rebutjant-les se'ns va demanar la nostra conformitat al projecte.

Hem de ser coherents amb la nostra idea de gestió del medi, els límits de terme municipal no poden mai ser una raó per decidir la ubicació d'una torre de vigilància. No ens agrada el projecte, així vam manifestar-ho a l'ajuntament, així ho comunicuem als nostres socis. Una altra vegada el paisatge ha estat sacrificat per altres consideracions.

NOTA: Posteriorment a la redacció d'aquest escrit s'ha portat a terme la construcció de la torre, tal com ens pensàvem l'agressió al medi en forma de camins d'accés a dalt de la Talaia, destrucció de flora protegida, sobretot bargallons, sobredimensionament de la base on es construeix la torre respecte de les promeses fetes,...

Una altra vegada també ens han enganyat, i pretendran que en una altra ocasió en els creguem!

Comissió de Medi Ambient

Una excavadora en plena Talaia. Foto: Jaume Soler

L'AHIR I L'AVUI DE LA NOSTRA BIBLIOTECA

L'AHIR

Una associació excursionista necessita, d'una manera irrenunciable, posseir una biblioteca, per modesta que sigui. Què fariem si no tinguéssim guies, mapes, ressenyes i llibres escrits pels capdavanters que van fent camí envers el recinte màgic de les muntanyes? Amb les seves experiències i testimoni ens han encaminat per gaudir del món de la muntanya en totes les seves opcions.

La nostra Agrupació va néixer amb les mans al cap en una època de recursos nuls i prohibicions evidents. Però ja des dels seus inicis, l'AE Talaia ha anat adquirint llibres especialitzats en tots els àmbits de cultura muntanyenca.

Cap allà el 1958 es va adquirir un lot de trenta o quaranta llibres, comprats pel sistema de terminis. Són obres clàssiques d'autors pioners en la matèria: viatges i exploracions, seralades europees, navegants... A poc a poc, el volum dels llibres anava augmentant, no gaire de pressa per-

què el pressupost de l'entitat no donava per a més. Un armariet guardava aquest primer patrimoni cultural. També es va rebre alguna donació i, al mateix temps, s'anaven adquirint butlletins i revistes intercanviats amb les diverses entitats que generalment seguien el mateix camí. L'espai dels dos primers estatges socials no era gaire capaç per emmagatzemar aquell material bibliogràfic, i s'havia de col·locar on bonament es podia. En l'actual domicili social, l'espai ja era més generós, però s'havien de fer obres i durant uns anys calgué protegir els llibres en unes caixes, amb plàstics. Van ser uns anys d'anar amunt i avall, com una biblioteca clandestina, canviant-la de lloc per a la seva seguretat.

En el període 1980-1990, tot i no tenir un emplaçament definitiu, es va reorganitzar tot el material recollit. A meitat dels 90, ja al local del carrer del Comerç, començaren les obres de la sala que hauria de ser el lloc -sembla- de l'emplaçament definitiu.

El maig del 1991, la Viqui Floren-

La Viqui endreçant llibres. Foto: Margarida C.

ciano va començar a posar en ordre el fons documental. Va organitzar els llibres, que en aquells moments es trobaven en caixes dipositades a terra, seguint un ordre alfabètic.

Quant a l'arxiu fotogràfic, hem de dir que des dels primers anys de la Talaia s'anaven conservant fotografies d'excursions i actes socials, i que també, al 1991, la Viqui va començar a classificar-les cronològicament. Una feina de recerca entretinguda, a la qual es van afegir altres socis: la Pilar Bertran i l'Antoni Ordovàs, ja que calia esbrinar la data, el nom de les persones i el lloc de moltes de les fotos.

A l'octubre del mateix any també es va començar a posar ordre a la documentació generada per la mateixa entitat: la revista, descripcions de les sortides del cicle Coneguem Catalunya, les descripcions de les marxes socials, etc. I no només calia posar-hi ordre. Amb el trasllat del fons

Un dia lluny qualsevol, la Pilar i l'Antoni classifiquen fotografies. Foto: Margarida Carbonell

L'Antoni Ordovàs feinejant. Foto: Margarida C.

a l'actual espai, també es va dur a terme una acurada feina de neteja. La pols que s'havia acumulat al llarg de tants anys de pelegrinatge, es va treure pràcticament full per full.

Amb el temps, el fons s'anava engrandint gràcies a la compra i al donatiu de llibres que ens arribaven de socis i altres entitats excursionistes i locals, així com dels mateixos autors.

Durant tots aquests anys, s'han deixat llibres i mapes en préstec, seguint el mètode dels paperets, eficient però que no ha permès seguir un control rigorós dels llibres deixats, la

La Viqui i el Xavier Salleras. Foto: Margarida C.

qual cosa ha fet que alguns llibres no hagin tornat mai més a la biblioteca.

A l'any 1999 es produeix un nou canvi. Es decideix informatitzar tot el fons i ordenar-lo seguint la CDU (Classificació Decimal Universal). Aquesta classificació, utilitzada a les biblioteques d'arreu, permet col·locar els llibres a les prestatgeries tot agrupant-los per temes. Dins de cada tema o matèria, s'agrupa el fons per la zona geogràfica, per ordre cronològic o per forma (guies, diccionaris, etc.). Amb la informatització del fons també es pretén informatitzar el préstec per, així, tenir sempre controlat el moviment dels llibres.

L'AVUI

I ens trobem ara i aquí. L'ordenació dels llibres seguint la CDU està pràcticament enllestida. La integració del fons a la base de dades Pergam també. La nostra idea, ara, és poder oferir un horari d'obertura regular i organitzar alguna activitat a l'entorn del fons de la nostra biblioteca per donar-lo a conèixer als socis. També tenim *in mente* informatitzar el contingut de l'arxiu fotogràfic.

En aquests moments, la biblioteca està formada per uns 1.600 llibres, a més de butlletins i revistes, ressenyes, mapes, reculls de premsa, programes, guies i un important arxiu fotogràfic. Es tracta bàsicament d'un fons especialitzat en temes de muntanya (senderisme, alpinisme, escalada, esquí, BTT, espeleologia, literatura de muntanya, cartografia local...) però, gràcies a la varietat d'activitats que es desenvolupen a l'entitat, també disposem d'un interessant fons sobre botànica, micologia, art romànic, fauna, arquitectura rural, història local i comarcal, història i geografia de Catalunya, folklore... Cal recordar que al nostre país l'excursionisme no només és un esport, sinó que al llarg de la història ha tingut forts lligams i connotacions culturals i polítiques. Per tant, la nostra biblioteca és un reflex de totes les activitats que es fan des de les diferents seccions, des de les més tècniques a les més culturals.

Pel que fa a l'arxiu fotogràfic, podem dir que està format per més de 4.000 fotografies ordenades cronològicament a partir del 1929 (si no en surt cap de més antiga!) fins a l'actualitat. Aquest recull, juntament amb

La Pilar i la Paquita arxivant fotos. Foto: Marga C.

el material que ha anat generant la Talaia en els seus quasi 50 anys d'història, converteixen la biblioteca en un testimoni del que ha estat l'excursionisme a la nostra ciutat; un recorregut iniciat en època de la Secció Excursionista de l'antic Ateneu.

Podem dir que actualment disposem d'una informació degudament ordenada i a punt de fer-la servir d'una manera sistemàtica. Per arribar aquí, ha calgut el treball voluntari de moltes persones que s'hi han dedicat. Algunes d'elles continuen duent a terme aquesta laboriosa activitat.

Abans d'acabar, volem fer públic el nostre agraïment als diferents socis i sòcies que, en algun moment o altre, han anat fent d'arxivers, endreçant tot el material que volem preservar. Amb el risc que comporta deixar-se algú, volem mencionar el Ferran Àlvarez, l'Antoni Ferrer (Tonet), l'Heleni Marqués, el Miquel Fortuny, el Lozada, el Josep Maria Also, l'Antoni Sagarra, la Blanca Forgas, la Maria Carme Barceló, el Ramon Casas i, seguint encara avui, la Viqui Florenciano, l'Antoni Ordovàs, el Xavier Salleras, la Paquita Albet, la Pilar Bertran, la Montse Porcar i la Margarida Carbonell.

Ja quasi li tenim el peu al coll... però, compte!... perquè la biblioteca està viva i la feina no s'acaba mai...

La Comissió de Biblioteca

*Excursió
de
senderisme*

SANTA MARIA DE BELL-LLOC, UN ESPLÈNDID MIRADOR DE LA Cerdanya

Assabentats per una revista comercial ceretana de l'existència d'aquest itinerari, i com que estàvem precisament situats en el punt de sortida, és a dir, al poble d'Enveig (Cerdanya del costat francès), ens faltà temps per anar, com a mínim, a comprovar els rètols indicadors del lloc on volíem anar, des de la carretera que ve de la Guingueta (Bourg Madame, per als francesos) i arriba al coll de Pimorent i després va cap a l'andorrà Pas de la Casa. I efectivament, pocs metres més amunt de l'església d'Enveig, a la dreta, trobareu -si us interessa visitar l'indret- els indicadors de Brangolí, Feners i Bena, és a dir, que s'ha de tornar per aquí.

Tenint com a base el càmping Robinson, i després de venir d'esquilar, fariem a la tarda una primera temptativa, tot i que un temps rúfol no convidava pas a sortir de la caravana. Un cop agafat el tren-call esmentat, vam enfilar una costeruda i estretíssima carretera, o més aviat un camí mal asfaltat i bonyegut, que enmig de la intensa nevada que queia gairebé no es

deixava veure. Uns cinc quilometres més amunt, arribariem al poblet de Brangolí, havent deixat prèviament la derivació cap a Bena i havent passat pel costat de Feners. En vistes de la nul·la panoràmica, després de donar el tomb per les quatre cases i l'església, vam decidir no iniciar l'itinerari a peu que ens portaria dalt de la carena. Vam girar cua i avall, visitant Bena enmig d'una ventada impressionant.

Dos dies més tard, amb un cel diàfan però un dia fred, ens presentem de nou a Brangolí. Iniciem el recorregut a peu, entre l'església i el cementiri, seguint un ben marcat corriol ascendent que os-

tenta els senyals de color groc i vermell francesos, de petit recorregut. Grans blocs de pedra grani-

Santa Maria de Bell-lloc, amb el Puigmal al fons. Foto: Assumpta Baig

tica guarneixen el camí, enmig d'un bosc d'estatge montà, seguint un pendent assequible a tothom, per arribar al coll de Jovell (o Juell), tot i que no té aspecte de coll i, en tot cas, el que sí que hi trobem és un cruïlla de camins en la part baixa de la carena. Un rètol indicador ens ofereix tres possibilitats d'arribar a Bell-lloc. Desestimem la de la dreta i la de l'esquerra que són més llargues i escollim la del mig, que puja directament a la carena, segons indica el rètol: "Bell-lloc par la crête (balises bleues)".

Pocs minuts més tard arribem a dalt de la carena i seguim en direcció a migdia, on apareix la llunyana església de Santa Maria de Bell-lloc. Pel que es veu, és un lloc de guaita però també lloc de peregrinació comarcal, ja que a mesura que ens acostem a l'edifi-

Panorama de la plana cerdana, amb Puigcerdà, el Puiglançada i la Tosa d'Alp. Foto: Assumpta Baig

ci apareixen les creus de les estacions d'un via crucis. La processó, pel que ens varen dir, té lloc per Setmana Santa.

No cal dir que la panoràmica és immensa. Davant nostre, divisem des del Canigó fins a la serra del Cadí. Resseguim aquesta geografia nevada amb un Canigó que des d'aquí es veu més punxegut, i més o menys situem el Costabona, el pic de l'Infern, el Noufont, el

la Tosa d'Alp. Més enllà, les Roques Altes del Moixeró i el Cadí amb els seus punts elevats com la Costa Cabriolera, la canal del Cristall o el puig de la canal Baridana. I encara ens deixem en aquest costat de la

gran vall ceretana la immensitat del Puigpedrós, mentre que al darrere nostre, cap a l'esquerra, tenim el massís del Carlit i les muntanyes de Font Romeu.

Sota nostre, a la banda de llevant, ens queda el caos de Targasona, amb l'espectacular torre de la central d'energia solar abandonada. Més enllà, en comptes del caos geològic, divisem el caos urbanístic, però de Font Romeu, i molt a prop, gairebé davant, Dorres, Vilanova de les Escaldes, Angostrina, Llívia, Sallagosa i un munt de nuclis de població que arriben per aquest costat, fins al coll de la Perxa.

Cap a l'altre costat, el centre l'ostenta la presència dominant de Puigcerdà, a més d'un altre munt de poblets escampats que van des d'Alp i Urús fins a Bellver, fins que aquesta geografia se'ns amaga seguint el curs del riu Segre. En un dia clar com el que nosaltres tenim, val la pena esmerçar força estona si es disposa d'un mapa de la Cerdanya per anar identificant tots i cadascun dels punts que ens ofereix aquesta magnífica comarca.

Tot i que al voltant de l'església hi ha indicacions per baixar fins a Dorres i per tornar a Brangolí per la pista que dona el tomb, és aconsellable tornar per la carena i baixar pel lloc per on hem pujat. Pel que fa a horaris, per pujar de Brangolí fins al coll del Jovell, l'itinerari marca 45 minuts, però nosaltres només n'hem trigat 20. Fins a Bellver, uns 10 o 12 minuts més. I la tornada es fa amb un temps molt

Abis i lateral de l'església de Santa Maria de Bell-lloc. Foto: Assumpta Baig

semblant. El desnivell total és de 216 metres.

Aprofitant l'avinentesa que hauréu arribat a Brangolí, podeu complementar la sortida fent una visita al dolmen de les Marrunyes, un monument prehistòric molt fàcil de trobar. No cal ni que torneu a pujar al vehicle. Nosaltres ho varem fer a

Església del poble de Brangolí. Foto: A. Baig

el pic d'Eina, el Finestrelles, el Segre, el Puigmal, i ja en direcció a ponent, la zona de la Molina, amb el Puigllançada, i la Masella amb

Dolmen de les Marrunyes. Foto: Assumpta Baig

El riu Brangolí. Foto: Assumpta Baig

peu, per la carretera, com si anéssim a Feners, i un cop passat el pont del riu Brangolí, un centenar de metres més enllà, a l'esquerra, hi ha un camí que s'endinsa cap a uns prats, i encara que una tanca per les vaques us barri el pas, es pot obrir i tancar. En un altre prat, darrere uns arbustos, trobareu aquest dolmen. Una agradable, fàcil i interessant excursió.

Josep Blanes
Cerdanya
Primavera de 2001

*Excursionisme
històric*

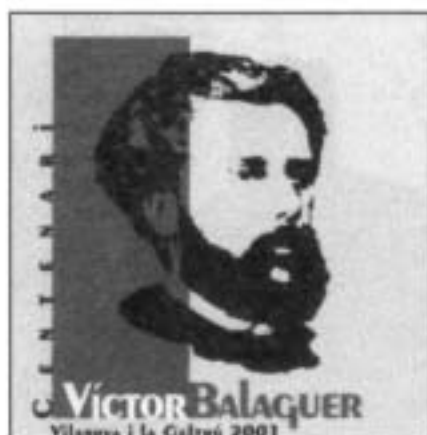
VÍCTOR BALAGUER I L'EXCURSIONISME UNA RELACIÓ INSPIRADORA PER A UN MOVIMENT QUE ENCARA PERDURA

Haig d'aprofitar l'avinentesa que la nostra ciutat està en plena commemoració de la mort d'aquest insigne escriptor, polític i pensador romàntic, i fill adoptiu de Vilanova i la Geltrú, per comentar des d'aquestes pàgines de la revista la seva relació amb l'excursionisme, perquè cal considerar Víctor Balaguer un dels seus inspiradors i precursors. És a dir, Balaguer féu excursionisme quan l'excursionisme associatiu encara no existia. I penso que és una mica agosarat -no essent un expert en història- parlar de la figura d'aquest vilanoví d'adopció, però intentaré aproximar dos conceptes que crec que van motivar els viatges i l'interès per conèixer les característiques dels llocs on anava, relacionant-los amb la història, els costums o les llegendes de cada contrada, alhora que descrivia la geografia o el relleu del lloc, donant-los formes literàries. Aleshores els publicava com a guies. Cal pensar que això ajudà a esperonar aquells homes lligats a la Renaixença a constituir una afeció o un moviment humà que ja fa 125 anys que dura: l'excursionisme.

Primer coneixerem qui fou Balaguer i la seva polifacètica i extensa activitat -evidentment de forma molt resumida- i després veurem com va néixer i es va consolidar aquest moviment que s'anomena excursionisme i, fins i tot, com incidiren a Vilanova. Ambdós protagonistes coincidiren, sobretot, a partir de la constitució de la primera entitat excursionista: l'Associació Catalanista d'Excursions Científiques (ACEC), fundada el 1876, quan Balaguer era ja un reconegut polític (diputat per Vilanova), a més d'escriptor i periodista, a l'edat de 52 anys. Però per comprendre aquesta intensa història, inclosa la relació amb l'excursionisme, amb la seva

catalanitat amarada d'espanyolisme o la seva literatura desbordant i fantasiosa, i altres molts trets definidors de la seva trajectòria, cal que fem un gran esforç de comprensió cap al que va significar l'època que els tocà viure, plena de mancances i escassetats de tot tipus, sobretot per a la gran majoria de la gent menys afavorida, més que no pas per als benestants i els il·lustrats, a més de grans convulsions socials, polítiques i científiques, i que ara, situar-se en aquell temps, no és fàcil, acostumat com estem a l'època de la comunicació, del benestar social, de l'economia de mercat i planant damunt nostre la icona d'Internet. Feta aquesta premissa, vegem qui fou Víctor Balaguer.

Víctor Balaguer i Cirera nasqué a Barcelona l'any 1824. Era fill de Joaquim Balaguer -un metge que inculcà al seu fill les seves idees progressistes i liberals- i de Teresa Cirera -que un cop vídua no va poder dominar-lo i fer que acabés la carrera de Dret, i el desheretà. La seva

Logotip del centenari

vocació per la literatura, el portà ja als 14 anys a escriure i estrenar un drama històric: *"Pepín, el Jorobado o el hijo de Carlomagno"* i, més tard, als 19 anys, estrena *"Enrique el Dabivoso"* amb força èxit. Als 20 anys, escriu la seva primera novel·la original: *"Cinco venganzas en una"*. Als 21 anys, trenca les seves relacions amb la seva mare i se'n va a Madrid on intenta obrir-se pas amb la literatura. Un any més tard (1847), torna cap a Barcelona per unir-se al moviment

La casa de Santa Teresa, que fou residència de Víctor Balaguer. Foto: Comissió del Centenari

de la Renaixença, i comença a escriure en castellà i també en català. Ho fa en forma de periodisme i literatura de teatre i de viatges. D'aquest darrer tema, escriu *"Entre col y lechuga: Album de viaje"*. Podríem dir que va ser la primera crònica d'una excursió. El 1850 en va escriure una altra titulada *"Una expedición a San Miguel del Fay"*, de la qual -per tenir noció de la romàntica forma d'expressió del seu autor- transcriu dos petits fragments: *"Hacia ya tiempo que proyectávamos una expedición, pero una expedición de artistas, una expedición que poder hacer á pié, con el herrado baston de peregrino en una mano, con el album de viagero en la otra, y á un sitio donde necesariamente tuviésemos que tropezar á cada paso con un hecho histórico que recordar, una tradicion que contar o una hazaña que enaltecer."* I segueix més enllà: *"Una expedición á un monasterio célebre, á una ermita solitaria ó á un castillo feudal que nos pudiese presentar abierto su gran libro de ruinas, donde claramente pudiésemos hojear las pájinas de su ilustre pasado"*. Dos anys més tard, publica *"Montserrat: recuerdos tradicionales e históricos de este santuario i montaña"* i també *"Una expedición a las cuevas de Montserrat"* que primer va publicar per capítols al Diario de Barcelona. Durant deu anys (1853-1863) recopila i escriu una de les seves obres cabdals: *"Historia de Cataluña y de la Corona de Aragon"* que, tot i estar escrita en castellà, -com totes les anteriors- estava impregnada d'un elevat esperit patriòtic, cosa que per a molts deu semblar contradictori, però hem de pensar que en aquell moment, el català estava en ple retrocés i només s'utilitzava en relacions familiars i era gairebé desaparegut de l'ús culte de la llengua. Fou llavors quan els sectors més cultivats de la societat catalana, recollint aspectes de la cultura de la il·lustració, hi afegiren un romanticisme heretat del que s'havia imposat a Alemanya. I de mica en mica començaren a incloure una sèrie de conceptes i manifestacions que ben aviat foren considerats com els trets constitutius de la identitat catalana. Proposaven que fossin una eina que servís per a definir l'esperit nacional català, amb el pensament, la legislació, els usos i costums, el patrimoni històric i arqueològic, el folklore, juntament amb les cançons

i rondalles, i molt especialment la llengua catalana, tal com la descrigué Bonaventura Carles Aribau en el seu poema *"La Pàtria"* (1833), entenent-la com a signe d'identificació. Aquesta important qüestió, amb un munt de propostes i actuacions favorables, generarien aquell moviment reivindicatiu que s'anomenà la Renaixença, al qual Balaguer s'havia incorporat.

En una altra línia, Balaguer fundà el diari *"La Corona de Aragón"* que féu servir com a plataforma d'idees progressistes i liberals. Mentrestant, no va ser fins al 1857, als seus 33 anys, que publicà la seva primera poesia catalana: *"A la Verge de Montserrat"* la qual ben aviat es convertí en símbol de les aspiracions nacionalistes. Ja en clau excursionista, publicà el mateix any diverses guies: *"Guia de Montserrat y sus cuevas"* i també *"Guia de Barcelona a Arenys de Mar por el ferro-carril"*, *"Guia de Barcelona a Granollers por el ferro-carril"* igual que les de *"Barcelona a Martorell"* i la de *"Barcelona a Tarrasa"*. Imagineu-vos la descripció d'un viatge amb tren, amb una narrativa d'exaltació constant dels pobles i indrets per on passava amb dades fantàstiques i sovint abrindades, característiques ben pròpies del Romanticisme. Al 1858 publicà el seu drama més famós *"Don Juan de Serrallonga o los Bandoleros de las Guillerías"* que després transformà en novel·la. També l'edità en català amb el nom de *Els bandolers catalans o el Ball d'en Serrallonga*.

L'any 1859, l'Ajuntament de Barcelona el trià, juntament amb sis poetes més, per a restablir els Jocs Florals. Aquest fet gairebé va coincidir amb el seu primer viatge a Itàlia, on va ser nomenat corresponsal de "El Telégrafo" a la guerra italo-austriaca, exaltant en poemes tant a Garibaldi com al qui fou rei Vittorio Emanuele. Els anys 1860 i 1861 participà en els Jocs Florals i guanyà; aleshores fou declarat Mestre en Gay Saber, alhora que publicà el primer llibre de poesies en català: *Lo Trobador de Montserrat*. Fou llavors que es va començar a implicar en la política. Així, del 1862 al 1866 fou escollit diputat provincial, però el 1865 es va haver d'exiliar a França perquè va veure's involucrat en el primer intent de cop d'estat del general Prim. Aleshores, es va establir temporalment a la Provença i va entrar en contacte amb el poeta occità Frederic Mistral amb el qual va iniciar un intercanvi literari. Tornat ja de l'exili, l'any 1868 fou nomenat president de la Diputació de Barcelona, càrrec que ostentà pocs mesos, ja que participà amb el general Prim en la revolució del setembre del mateix any, dita "La Gloriosa", que va derrocar la reina Isabel II. A l'any següent, el 1869, va ser escollit diputat a les *Cortes Constituyentes* pel partit liberal-monàrquic, per la circumscripció de Manresa, que incloïa el districte de Vilanova i la Geltrú. A l'any següent, va anar a Itàlia per tercera vegada, aquest cop juntament amb una comissió que oferí el tron d'Espanya a Amadeu de Savoia.

El museu Victor Balaguer. Foto: Comissió del Centenari

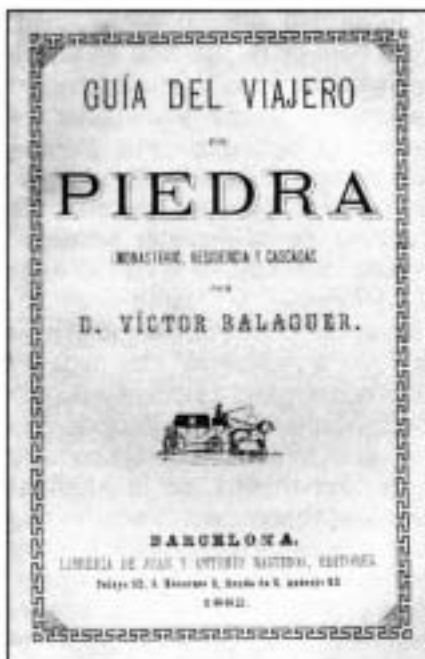
Interior de la biblioteca Víctor Balaguer. Foto: Comissió del Centenari

En una època convulsiva i prou embolicada, fou nomenat ministre d'Ultramar i també director general de Comunicacions (1871), posant interès perquè el telègraf arribés a Vilanova, Vilafranca i Sitges. L'any 1872 encara era ministre d'Ultramar i el van canviar pel de Foment. El 1873 esdevingué una efímera república després d'abdicar Amadeu I i, tot seguit, el 3 de gener del 1874, el general Pavía assaltà les Corts i posà fi a la República. El 1875, un altre general, aquesta vegada el Martínez Campos, reimplantà la monarquia borbònica amb el rei Alfons XII i Balaguer plegà del Tribunal de Comptes del Regne i entrà com a membre de la Real Academia de Historia. Quan va començar la Restauració, l'incombustible Balaguer tornà a la política activa i fou elegit diputat per Vilanova el 1876. Però aquell any es marcarien dues fites històriques: naixia oficialment l'excursionisme associatiu amb la fundació de l'Associació Catalanista d'Excursions Científiques (ACEC), mentre, paral·lelament, a la nostra ciutat va néixer l'Ateneu Vilanoví, presidit per Teodor Creus i Corominas, on de seguida es constituí la Secció Excursionista que ben aviat participà en excursions de l'ACEC, encara que no trigarien gaire a canviar, perquè el 1878 es produí l'escissió a l'ACEC, d'on sortí una altra entitat que es va dir Associació d'Excursions Catalana (AEC), la qual cosa va fer que els vilanovins de l'Ateneu passessin a adscriure's a la nova AEC. En aquest context, al 1879, a més d'escriure "Noves tragedies", Víctor Balaguer prologà el llibre del seu amic, juriconsult i historiador del Dret català,

Josep Coroleu, "Història de Villanueva y Geltrú". Tantmateix, l'anomenaren, primer, soci honorari de l'ACEC en una sessió celebrada a l'Ateneu Barcelonès, en què van assistir, entre altres, mossèn Jacint Verdaguer, Narcís Oller i Àngel Guimerà. Però com que no podia ser menys, també va ser anomenat soci d'honor de l'AEC, presidida per Ramon Arbia, el qual opinava de Balaguer que: "(...)abans que ell s'havia escrit en català, més no s'havia escrit català, es a dir, identificant-se amb l'esperit del temps i escalfant el cor amb l'amor de la terra, ningú com ell havia cantat amb tant entusiasme nostres glòries ni amb tanta perseverància i valentia nostres aspiracions ni amb tanta fe i consciència nostre esdevenidor." Així, en consonància amb aquests elogis, l'AEC dedicà a Balaguer, pocs mesos després de néixer com a entitat excursionista, una vetllada literària celebrada en el saló de juntes del Foment de la Producció Espanyola, gairebé en agraïment per haver fet valer la seva influència a favor de la restauració del monestir de Ripoll. Entre aquells primers excursionistes, Balaguer era venerat i així ho mostrà Arbia quan el feren soci honorari, saludant-lo com al gran iniciador del catalanisme, entenent per aquest concepte un moviment que havia despertat la vida a Catalunya, tenint en compte el que havia estat la nostra terra per conduir-la cap al seu esdevenidor. També el reconegueren com a historiador i escriptor, perquè Balaguer havia realitzat excursions quan l'excursionisme encara no existia, i per això es constituïa en model a tenir en compte per l'AEC. En el discurs d'agraïment per a aquells

honors, acabava dient: "(...)tot servey que fassi a n'aquesta Associació, l'faré igualment a Catalunya i fentlo a Catalunya, l'faré també a tota Espanya."

Però com era aquell excursionisme primerenc de l'ACEC i de l'AEC? Ja hem dit abans que l'excursionisme sorgí de la Renaixença, aquell fenomen cultural que, de fet, només fou un moviment literari i cultural, cultivat per un reduït cenacle d'intel·lectuals de les classes benestants i lligat a un catalanisme que tenia la imperiosa necessitat de tenir una veritable motivació, i que com a màxim exponent restaurà els Jocs Florals. Tot i amb això, cal considerar aquest moviment pràcticament d'esquena a la ciutadania i majoritàriament aferrat al conservadurisme ideològic, polític i literari que imperava a finals del segle XIX, i en el qual Balaguer, de tarannà liberal, n'era una excepció. Així doncs, dels corrents que sorgiren d'aquesta renaixença, un d'ells fou l'excursionisme. Què fou allò que va fer sorgir l'afecció a sortir de casa i anar a conèixer altres indrets i a tresscar per les muntanyes? Haguereu de passar bastants anys abans que aquesta afecció no va popularitzar-se, mentrestant, grup poc nombrosos seguien les directrius que marcà la Renaixença, i l'excursionisme, encara que s'anomenava científic, tenia caire jocfloralista, però amb la clara tendència a impulsar l'anomenada recuperació catalana, per la qual cosa les seves excursions constituïen un

Portada d'un llibre de viatges de Víctor Balaguer

deure envers aquesta recuperació nacional. Com a exemple, l'ACEC reflectia així els objectius en el seu reglament: "(...)recorrer lo territori de Catalunya a fi de conèixer, estudiar y conservar tot lo que hi oferesca de notable, la naturalesa, la història, l'art y la literatura, en totes llurs manifestacions, així com las costums característiques y las tradicions populars del país, propagar aqueixos coneixements y fomentar las excursions per la nostra terra pera conseguir que sia degudament coneguda i estimada."

Tot i tenir objectius nacionalistes similars, l'AEC posà èmfasi per tal de ser una institució dedicada a la recerca geogràfica i a les ciències naturals, i ben aviat es vinculà a l'activitat purament alpinista. L'excursionisme anà evolucionant i s'anà definint, però encara haurien de passar quinze anys des de la fundació de l'ACEC perquè aquella escissió es convertís en una unió de les dues entitats separades, de les quals, el 1891, sorgí el Centre Excursionista de Catalunya (CEC) que encara és l'entitat més important i amb més solera i prestigi de Catalunya.

Mentrestant, Balaguer havia perdut la seva esposa Manuela Carbonell, i es refugià a Solicrup on va escriure versos just el mateix any (1881) que a Vilanova arribà el tren Barcelona-Vilanova-Valls, del qual ell havia fet una ferma defensa perquè li fos concedida a Gumà i Ferran. L'any següent publicà altres llibres de caire excursionista: "El Monasterio

de Piedra: su historia, sus valles, sus cascadas, sus grutas, sus tradiciones y leyendas" i també del mateix lloc "Guia del viajero en Piedra". I fou al 1884 quan s'inaugurà a Vilanova, després de més de dos anys d'obres, la més important donació que Balaguer féu a la ciutat que l'acollí: la Biblioteca-Museu que porta el seu nom. Per a aquesta institució va reunir una Junta de Patrons, per a la qual va comptar amb polítics, amb la premsa, empresaris i grans famílies vilanovines i també -i així ho vull ressaltar- amb el qui fou el primer rector dels Escolapis, el pare Eduard Llanas, a qui precisament ja se li havia encomanat la dèria excursionista i que, fins i tot, ja havia fet excursions cap a Olèrdola, nogensmenys que amb el Ramon Arabia, aleshores president de l'AEC. El pare Llana, a més a més de patró del museu, va encapçalar tant l'Ateneu Vilanoví com la delegació a Vilanova de l'AEC. I Balaguer continuà publicant llibres amb una barreja de temes i llocs: "El monasterio de Piedra, Las leyendas de Montserrat, Las cuevas de Montserrat" seguint amb "Las Ruinas de Poblet". I tornà el 1886 a ser ministre d'Ultramar, alhora que també fou elegit diputat per Vilanova, ocasió que aprofità per intercedir per tal que la nostra ciutat tingués la primera Escola d'Arts i Oficis de Catalunya. Mentrestant, es construïa al costat del museu la casa de Santa Teresa, que es convertí en la seva residència durant les estades a Vilanova, i on el 1890 escrigué *Lo romiatge de l'ànima* i, tres anys més tard, edità *Los Pirineus*. Mentre a Catalunya i de la mà de la gent de la Renaixença, es féu el que seria un projecte inicial

Ramon Arabia, president de l'AEC. Foto: Centre Excursionista de Catalunya

o esborrany de l'Estatut, que portaria el nom de Les Bases de Manresa. Ja amb 70 anys, els últims llibres de Balaguer foren escrits en clau del record de coses fetes. Així, el 1894 publicà "Añoranzas", un recull de records, històries, impressions i apunts de viatges, i el 1896 publicà "Historias y tradiciones: Libro de excursiones y recuerdos". Un esdeveniment marcaria profundament Balaguer l'any 1898: el desastre colonial, amb la pèrdua de les Antilles i Filipines, tan volgudes pel qui fou ministre d'Ultramar. En un any fatídic per Catalunya, a causa de l'afectació de la plaga de la fil·loxera i amb un escenari polític convuls, decidí formalment cedir a Vilanova la Biblioteca-Museu. Finalment, el 14 de gener de 1901, Víctor Balaguer i Cirera moria a Madrid amb 77 anys. Fou enterrat a Vilanova i la Geltrú el dia de Sant Antoni Abat. L'Excursionisme havia perdut un dels seus principals inspiradors, i Catalunya potser la més brillant personalitat del segle XIX.

Josep Blanes
Primavera de 2001
Centenari de la mort
de Víctor Balaguer

Fotografia de Víctor Balaguer. Foto: Comissió C.

Crònica del "cotarro" talaienc

ASSEMBLEA DE LA SECCIÓ DE CULTURA

El passat 30 de gener va tenir lloc l'assemblea de socis de la Secció de Cultura, que a part de preparar el programa d'actuacions de la secció, com ara conferències, exposicions, excursions del cicle Coneguem Catalunya i altres qüestions d'interès, també va aprovar una petita remodelació de la junta. Va tornar a formar-ne part el Xavier Capdet, substituïnt la Queti Vinyals que deixava el càrrec. D'aquesta manera, la junta ha quedat constituïda de la manera següent:

Presidenta

Maria Carme Barceló

Secretari

Xavier Capdet

Tresorer

Salvador Butí

Vocals

Josep Maria Also

Margarida Carbonell

Vicenç Carbonell

Blanca Forgas

Nati Salvadó

Encara que amb clars símptomes de continuïtat, s'enceta una nova etapa que desitgem que sigui, com sempre, fructífera per a aquesta secció, una de les més actives i constants de la nostra entitat.

CARNAVAL, UN ANY MÉS

De nou, el febrer d'enguany vam celebrar les esbojarrades festes de Carnaval, i amb la sobrietat que ens caracteritza -com sempre-, el

programa de festes i saraus només portava quatre apartats per gaudir de la disbauxa. El primer era un acte, diguem-ne, cultural, que de carnavalesc només tenia el nom, i era la xerrada del Francesc Murgadas sobre la Cuina de Carnaval, que es va realitzar al nostre local. Això sí, el Dijous Gras, la Xatonada i el Sermó Social foren prou lluïts. La Xatonada va ser preparada pel Manel Massana i la podem qualificar d'excel·lent. El Sermó que ens enviava el Carnestoltes, va venir a través del seu Secretari, Bernat del Manton, que amb consonància amb el centenari venia caracteritzat de Víctor Balaguer. El text va ser llegit per J. A. Gargallo, que lentament i pausadament anà llegint totes les malifetes i cagades dels socis i de la nostra entitat. Però caldrà que en properes edicions es pugui escurçar, perquè el llegidor -que ho feia prou bé- va quedar materialment esgotat. Sort que quatre copes de cava i una merenga el tornaren a revifar. I parlant de merenga, una bona colla varen sortir a la plaça de les Cols a emblanquinar-se i consumir la monumental merenga que ens proporciona cada any la pastisseria de cal Bruna. La llàstima fou que, com sempre, a l'hora de rentar-se dels estralls de la batalla, no rajava aigua a les aixetes del pati!

Evidentment, el tercer apartat del programa eren les Comparses. I enguany no ens podem pas queixar: la participació fou semblant a l'any anterior, és a dir, de 55 pare-

lles, que en un itinerari exhaustiu van recórrer tots els barris vilanovins -i geltrunencs-. En tot cas, només varen trobar una pega, i fou que enguany ens havia tocat entrar a la plaça de la Vila a la darrera tanda, i quan fou el moment d'entrar, va resultar que la brigada que neteja la plaça dels caramels de la batalla anterior, com que era tard ja havia plegat. I ja ens teniu fent la passada d'entrada a la plaça, juntament amb un munt més de banderes, pel damunt d'aquell incòmode paviment de caramels. Potser que els de la Comissió o els de l'Ajuntament en prenguin nota. Amb una banda de música senzilla però prou eficient, finalitzarem les Comparses i cadascú va anar a dinar on va voler, tot i que dues bones colles s'aplegaren al nostre local.

Per cloure el Carnaval, es van fer, com bé us podeu imaginar, els Cors de Carnestoltes. Uns cors que costà molt arrencar, tant per confeccionar les cançons com per assajar. Finalment, però, podem dir que van imposar l'esperit carnavalesc i que, fins i tot, van reeixir, fent allò que es diu un bon paper. Van recórrer tots els establiments habituals que els van convidar esplèndidament. Els Cors, al seu torn, també els van correspondre amb part del seu repertori.

Com a punt i final, cal dir que el resultat econòmic del nostre capítol de Carnaval va

Crònica del "cotarro" talaïenc

ser positiu, és a dir, que no hi va haver pèrdues de calés. Un Carnaval més, una actuació reeixida.

LES OBRES DEL LOCAL SOCIAL

Aquest darrer trimestre no podem fer cap nova aportació en el capítol d'obres noves, si bé s'ha pintat el vestibul i també les diferents portes del sector més antic, de les quals s'han recuperat els rivets daurats que les guarneixen. Mentrestant, s'ha encarregat a l'arquitecte Escribano la resolució de diversos espais del local, com ara l'escala i l'accés a la segona planta i la consolidació de l'embigat de la coberta d'aquesta segona planta, a més de la pavimentació i l'estudi de l'escala d'entrada de la planta baixa. Un cop coneguem l'abast d'aquestes reformes i el seu cost, i després que el paleta Mallafré ens faci un pressupost d'execució, es procedirà a demanar els préstecs bancaris necessaris per cobrir aquests i altres treballs de restauració del nostre local. Com sempre, us en mantindrem informats.

ACTIVITATS DE LA SECCIÓ DE MUNTANYA

Durant el mes de gener, la Secció de Muntanya tenia previst participar en la sortida col·lectiva a la neu que havia d'organitzar la Secció d'Esquí. Com que finalment no es va fer, el gener es va quedar sense activitat d'aquesta secció.

El dia 18 de febrer, juntament amb la Secció d'Infants i Joves, van anar al circ d'Ulldeter, al Ripollès. En aquesta ocasió, es va fer l'ascensió al pic de la Dona (2.702 m) amb raquetes de neu. Es va pujar des de l'estació d'esquí de Vallter i des de la portella de Mentet es va carenjar fins al cim. Hi va haver una participació de 6 membres de la Secció de Muntanya que van haver d'orientar-se al mig de la boira.

Just un mes després, el 18 de març, 4 persones de la Secció van anar a la serra del Turp. Es va fer una travessia circular per aquesta serra que sortia de Llinars, passava pel coll de la Travessa, ascendia al Cogulló de Turp (1.621 m), prosseguia per la carena fins al grau de Turp i baixava fins a Sant Joan de les Anoves. Tot seguit, tornava a pujar cap a la font de la Pinassa i acabava de nou a Llinars. Aquesta excursió va ser més dura del que semblava inicialment en la documentació consultada.

NECROLÒGIQUES

Malauradament, aquest darrer trimestre hem de fer-nos ressò d'algunes defuncions, sobretot de familiars de destacats socis de la nostra entitat.

La Tina Moya ha perdut la seva mare -sogra del Jani Ferrer- després d'un llarg període de malaltia. Ha succeït el mateix amb la Delfina García, que també ha perdut la seva mare, també de nom

Delfina, la qual és sogra del Ramon López. També ens hem assabentat de la mort de la Irene Sancho, mare del David Vidal. Una altra defunció ha estat la del Josep Oliu, reconegut membre i antic tresorer d'Amics de la Sardana, així com també ens ha deixat, als 85 anys, el Pere Milà i Amell, que havia estat actiu col·laborador del grup de la Tercera Edat que encapçalà el Tomàs Muela, el qual li encarregà la composició de l'himne de la nostra Talaia, que encara podeu trobar en disc per algun racó de l'entitat. Mentre preparàvem aquesta edició, també ens hem assabentat que ens havia deixat, als 91 anys, la Neus Pijoan Codina, mare del bon amic i soci Casimir Masana.

Des d'aquestes planes, a tots aquests socis i amics, els volem testimoniar el nostre condol més sincer per aquestes sensibles pèrdues, el qual hem de fer extensiu a tots els familiars propers. Descansin en pau aquests éssers estimats.

ASSEMBLEES GENERALS, ORDINÀRIA I EXTRAORDINÀRIA, DE SOCIS

Dintre el límit estatutari, vàrem celebrar la corresponent Assemblea General de Socis del passat exercici 2000 el dia 31 de març d'enguany. Es va iniciar a l'hora de la segona convocatòria. Tothom va trobar l'acta anterior fotocopiada a cada seient de la sala, i quan es va demanar

Crònica del "cotarro" talaïenc

l'aprovació, els socis digueren que s'havia de llegir com sempre o bé donar-los temps de llegir aquell cartipàs. Finalment, i després d'una estona de lectura, alguns socis proposaren esmenes que foren recollides per la mesa per a la seva rectificació. L'informe d'activitats es limità a una breu intervenció del president en funcions Salvador Belchi, sense complir amb la formalitat, encara que fos per deferència amb l'Assemblea, i notificar que en el període entre assemblees hi havia hagut un relleu a la presidència. Si que és veritat que tot plegat ja s'havia notificat per carta i també en aquesta revista, però la Junta n'hauria hagut d'informar precisament en el dia de l'assemblea. En aquest punt, els representants de les seccions i comissions de l'entitat presentaren els respectius resums de les activitats realitzades, mentre que fou el Salvador Butí, com a membre de la Comissió d'Obres i representant a la Comunitat de Veïns de l'edifici on vivim, qui resumí la situació de les obres del local. Va explicar que estan pràcticament finalitzades les de consolidació de l'edifici, amb càrrec a la Comunitat, mentre que a les de reforma interior i restauració de les nostres dependències, evidentment a càrrec de la Talaia, encara els falta l'adequació del segon pis i la millora d'altres espais residuals, pendants de l'estudi de l'arquitecte i del finançament de l'import d'aquestes obres.

Un altre punt de l'ordre del dia fou, evidentment, el fet de passar comptes de l'anterior exercici. Josep Blanes, vocal-comptable, explicà -havent repartit prèviament un resum de l'estat de comptes- cada un dels punts dels capítols de despeses i ingressos del balanç econòmic del 2000, i les resumí en tres grups: comptes de l'entitat, comptes de les seccions i comptes del local social. A les primeres, els ingressos realitzats foren de 6.875.134 ptes. i les despeses de 5.056.242 ptes., per la qual cosa el superàvit és de 1.818.892 pessetes. Les seccions tingueren un global d'ingressos de 4.112.382 ptes. i 4.378.193 de despeses, amb un dèficit de -265.811 ptes. Pel local social s'han ingressat 5.033.350 de ptes. però les despeses són de 6.852.716 ptes., és a dir, amb un resultat negatiu de -1.819.366 ptes. Finalment, el total realitzat en el conjunt de la Talaia resulta:

Ingressos

16.020.866 ptes.

96.278.343 euros

Despeses

16.287.151 ptes.

97.887.748 euros

Resultat

- 266.285 ptes.

-1.609.405 euros

O sigui, un dèficit totalment suportable. Els resultats us els oferim també en euros, perquè en els propers exercicis s'haurà de liquidar precisament amb aquesta nova moneda. El balanç de situació donava un resultat

equilibrat entre el passiu i l'actiu de 21.369.143 ptes. O, si voleu, 128.431,13 euros. Aquests resultats foren aprovats per unanimitat.

Encara que ja s'havia debatut abans, es demanà permís a l'Assemblea per contraure un nou crèdit per finançar les obres que resten, per deixar el local mínimament en condicions. El crèdit serà hipotecari i es pagarà de forma paral·lela a l'actual hipoteca de compra, encara que la quantitat final a demanar estarà en funció dels pressupostos de les obres i instal·lacions, però la xifra està entre cinc i sis milions de pessetes. Els socis donaren permís per endeutar-nos una mica més, amb la condició que acabem el local d'una vegada.

Calia també presentar la proposta de pressupost per a l'any en curs, tot i sabent que a causa de l'endarreriment de la data de l'Assemblea, l'exercici econòmic ja feia tres mesos que funcionava i que, a més, se n'havia de fer càrrec una junta nova. El pressupost presentat té previstos com a ingressos un total de 19.379.950 ptes. (116.475,84 euros), mentre que les despeses es preveu que seran de 19.110.184 ptes. (114.854,57 euros), o sigui, que es preveu un superàvit de 269.766 ptes. (1.621,33 euros). També s'aprovà per aclamació, ocasió que el Pitu Blanes aprofità per acomiadar-se del càrrec de vocal-comptable, ja

Crònica del "cotarro" talaienc

que havia declinat la possibilitat d'entrar a una propera Junta perquè ja portava més de 12 anys en aquestes qüestions. Aquell era el darrer pressupost que preparava. Una espontània ovació l'acompanyà de tots aquests anys de dedicació.

Per cloure l'Assemblea Ordinària, es llegí la llista de baixes de soci per manca de pagament, la qual sense gaires objeccions fou aprovada ràpidament. Es finalitzà amb el torn obert de paraules, del qual ningú no feu ús, ja que tothom estava a l'expectativa de l'Assemblea Extraordinària que se celebrava a continuació.

Tocava, doncs, elegir president, ja que a la convocatòria d'eleccions no s'havia presentat cap candidatura. Després d'un parèntesi entre una assemblea i l'altra, ocasió que s'aprofità per fer els darrers reajustaments a la Junta de continuïtat que es proposava, ocupà la mesa la Neus Solé, com a única representant de la Junta electoral, assistida pel secretari sortint, l'Andreu Ferrer.

Donaren compte de la candidatura presentada, la qual encapçalava el mateix president en funcions, Salvador Belchi, que sense gaires preàmbuls i sense manifestar cap programa a seguir, només assegurant continuïtat de tot el que es venia fent fins ara, ens proposà una Junta que queda de la següent manera:

President

Salvador Belchi i Ibañez

Sotspresident Àrea Esportiva

Jaume Soler Serrano

Sotspresident Àrea Social

Francisco J. Perona Jiménez

Sotspresident Àrea Cultural

Agustí Poch Parés

Secretari

Elio Perea Povedano

Tresorer

Manel Vidal Laborda

Vocal d'Activitats Esportives

Robert Massana Garcia

Vocal d'Activitats Lúdiques

M. José Escuer Mestres

Vocal de Coordinació Seccions

Xavier Rosell Alonso

Vocal de Relacions Públiques

Antoni Castelló Ricomà

Vocal de Medi Ambient

Nati Salvadó Cabré

Vocal d'Infants i Joves

Marta Montané Blanchart

Vocal d'Arxiu i Biblioteca

Margarida Carbonell

Vocal de Muntanya

Joan Raventós Hill

Després de presentar cadascun dels membres de la Junta proposada, es demanà l'aprovació de l'Assemblea que ratificà per unanimitat la nova composició, i un llarg aplaudiment confirmà aquesta elecció. Felix i llarga trajectòria!! Una sardinada a la barbacoa del pati posà punt i final a la jornada.

CRÒNICA DELS DIVENDRES CULTURALS

De nou, anem a fer un repàs d'aquesta interessant activitat que té lloc gairebé tots els divendres del curs i, que programada per la secció de Cultura i organitzada majori-

tàriament per aquesta -altres seccions també n'organitzen-, omple la sala d'actes d'un públic heterogeni que participa a conferències, cursets, audiovisuals, debats, etc.

Començava aquest trimestre el 12 de gener, que a més de ser una de les Jornades per Conèixer l'Escalada, que es feia al MAE, organitzada pel GEAM, a la sala d'actes tenia lloc una xerrada a càrrec de Carles Mitjà, professor de l'Escola de Fotografia de Terrassa, durant la qual va explicar la profunda relació que hi ha entre FOTOGRAFIA I EXCURSIONISME. Va arribar a una òbvia conclusió que ja coneixíem: s'ha de portar sempre una màquina de fotografier dins la motxilla. I passem al 19 de gener, on també al MAE es tornaven a fer les Jornades per Conèixer l'Escalada, mentre al local eren la Margarida Paterna i el Marcel·lí Ferrer que ens oferien un audiovisual fruit d'un recorregut per la RUTA SUD DEL CAMÍ DE LA SEDA, explicant-nos com des del nord del Pakistan, a Taxila farien un itinerari de més de 6.000 km fins a Xianyang, a la Xina, havent seguit per la vall del riu Indo amunt, i travessat la carena del Karakorum pel Kongerap Pass, en terreny pakistanès, fins entrar en el Pamir, un altiplà a 4.000 metres ja de domini xinès. Una interessant projecció que ens mostrà un munt de detalls geogràfics, arquitectònics i dels habitants d'aquells pobles asiàtics. Des de Xianyang, on visitaren un

Crònica del "cotarro" talaïenc

dels més grans jaciments arqueològics i escultòrics, amb centenars d'estàtues de terracota dels guerrers guardant la tomba de l'emperador Qin Shi Huangdi (210 aC), continuaren fins a Pequín on finalitzaren aquest periple asiàtic. La sala d'actes, guarnida i ambientada per a l'ocasió, s'omplí de gom a gom i premià amb llargs aplaudiments aquesta interessant sessió. I fou el 26 de gener quan Francesc Guillamón, un dels personatges mítics de l'escalada dels anys seixanta -ara reconvertit en directiu de la FEEC- ens oferí DEU ANYS DE CARA A LA PARET, 1954-1964, una projecció de diapositives comentades per ell mateix. Amb un innegable sentit de l'humor ens explicà moltes de les innombrables anècdotes que li van succeir en el transcurs de les escalades a les més conegudes parets del nostre país, on juntament amb el seu inseparable company de cordada, Josep Manuel Anglada, obriren i batejaren moltes de les vies de Montserrat, del Pirineu o de Riglos, i més tard assoliren primeres ascensions a les Dolomites, als Alps i també als Andes. També ens féu patents les dificultats de tot ordre d'una època com els anys cinquanta on els desplaçaments eren una epopeia, on el "Régimen" coartava qualsevol llibertat, o també la inexistència d'equips i materials per practicar l'escalada i l'alta muntanya. Una visió molt ben aconseguida d'un dels períodes més interessants del nostre excursionisme munta-

nyenc, del qual el Francesc Guillamón fou un protagonista indiscutible. La tribu escaladora de la Talaia, que omplia majoritàriament la sala, dedicà bons aplaudiments al conferenciant. Precisament, a continuació, tingué lloc al bar del local el sopar de cloenda del 30è aniversari del nostre grup d'escalada, el GEAM, que reuní joves i veterans en una animada tertúlia fins a altes hores de la nit.

I el febrer l'encetàvem el dia 2, amb una projecció-conferència que sota el títol de PORTALADES ROMÀNIQUES OCCITANES ens féu el nostre bon amic i expresident Salvador Butí. Coneixent que aquesta és una de les seves dèries, suposàrem de seguida que allò seria una lliçó magistral, com ja ens té acostumats. I efectivament ens mostrà una bona col·lecció de portalades, timpans i arquivoltes romàniques de les abadies occitanes de la zona de Quercy, que és on n'hi ha més concentració. Va destacar les de Carennac, Cahors, Beaulieu i les més interessants com la de Moissac, ja dins el Languedoc, o la de Conques, a la zona de Rouergue, les quals ens foren explicades detalladament, tant l'execució i representació escultòrica com la motivació de les figures, obres d'art realment impressionants. Una bona ovació clogué aquesta interessant conferència. I el divendres 9 de febrer, tinguérem una altra magistral projecció, aquesta vegada realitzada per un soci incorporat darrerament a la Talaia: es

tracta de Jordi Pons Corbella, que donada la seva experiència alpinística, juntament amb un company seu, Joan Lopez, ens presentaren CORDILLERA REAL DE BOLÍVIA, una expedició a set cims d'entre 5.000 i més de 6.000 metres. La veritat és que feia temps que no gaudíem d'un audiovisual d'alta muntanya, expressat en unes diapositives sensorials i uns comentaris senzills i coherents, fins i tot pedagògics, alpinísticament parlant. L'arribada a Bolívia comportava passar per la capital, primer per El Alto, on hi ha l'aeroport, i La Paz, a una alçada de 4.000 i 3.700 m. respectivament. A partir d'aquí, a més de cercar assessorament per a les ascensions, s'aclimataren visitant les ruïnes de Tiwanaku, un trèquing pel llac Titikaka amb recorreguts diversos. I com que la Cordillera Real està just davant La Paz, en un tres-i-no-res es traslladaren amb autobús fins al refugi Chacaltaya, a 5.260 m., des d'on, en qüestió de mitja hora, assoliren el Cerro Chacaltaya, de 5.345 m. I se'n tornaren a La Paz. I ens explicaren com dos dies més tard instal·laven un campament d'alçada a 4.700 m per assolir els principals cims de la zona. Amb un temps esplèndid, aconseguiren el Pequeño Alpamayo, de 5.410 m., el Pico Tarija, de 5.320 m. i un altre dia assolien la Piràmide Blanca, de 5.250 m., per al tercer dia fer el Pico Austria, de 5.328 m. Després d'un parèntesi de descans a La Paz, reemprengueren les

Crònica del "cotarro" talaienc

ascensions, situant-se en una altra zona: des del Campamento Argentino, a 5.500 m, van assolir el Huayna Potosí, de 6.088 m, per després d'un altre descans assolir el punt culminant de la Cordillera, el més difícil, l'Ilhimani, de 6.439 m. Francament, una projecció extraordinària que ens mostrà com amb una bona tècnica i una bona preparació es poden conquerir una de les col·leccions de cims més interessants dels Andes. Després d'una tanda de preguntes als protagonistes, es cloqué l'acte amb un munt d'aplaudiments.

Però aquí hem de fer un parèntesi en les muntanyes i entrar en el Carnaval. El Francesc Morgades ens va introduir en un tema adient: LA CUINA DE CARNAVAL. Després de moltes elucubracions i teories del conferenciant, moltes d'elles prou agosarades, respecte a per què es cuinaven unes coses o unes altres en funció de l'època, arribàrem a la conclusió que no hi ha una cuina exclusiva del Carnaval i que, en tot cas, el que es menja és el resum de les cuines d'altres períodes. És a dir, el xató segurament es menja durant el Carnaval per pura coincidència. I les truites. I la marenga. I fins i tot la coca de llardons. Genial!

I al març, començàvem el dia 2, primer amb unes altres Jornades d'Escalada per als petits socis que es realitzaven al MAE, mentre que al local, el ribetà Jordi Baiget ens

feia la projecció TRÉQUING PER LES VALLS DE KHUMBU (EVEREST). Evidentment, el propòsit dels qui participaven en aquest tréquing no era pas l'ascensió a cap cim himalaïenc, en tot cas assolir bones alçades i gaudir d'impressionants vistes sobre el massís de l'Everest i el Lohtse. Uns improvisats comentaris en clau humorística permeteren fruit d'un reportatge sense gaires pretensions i de forma distesa, sobretot quan es referia al seu company de camí, que com que no es trobava bé i l'afectava l'alçada i la descomposició, pretenia quedar-se allí, entremig d'aquelles muntanyes. Podem dir que fou una projecció acceptable. I passàrem al 9 de març, on després de fer la presentació als mitjans de comunicació locals de la 43a Marxa per Descripció, s'havia de fer una xerrada, que va haver de ser ajornada perquè la conferenciant no estava disponible. Passàrem, doncs, al divendres 16 de març. Es tornaven a repetir les Jornades d'Escalada per a petits socis al MAE. Al local tingué lloc una xerrada a càrrec d'Alfred Castells sota el títol CARRER I HISTÒRIA (Breu descripció de la toponímia urbana), el qual va parlar dels noms dels carrers i de la seva relació amb els llocs, els personatges o els fets, com s'havien fet i com havien canviat segons qui manava, tant si eren noms de sants, de personalitats o de polítics i governants. També ens presentà la col·lecció de llibres editats sobre els carrers de Vilanova, dels quals és coau-

tor. El divendres 23 de març, el Jesús Santacana va omplir la sala d'actes amb una projecció de diapositives retrospectives que titulà LA NOSTRA MARXA AL LLARG DEL TEMPS, just a les vigílies de celebrar la marxa d'enguany. Així, amb un va de retrò el túnel del temps ens tornà a fer sortir primets, joves, amb cabell, sense marmaneres (michelins) i amb dorsals, motxilles i mapes, passant pels controls corresponents. Un exercici de nostàlgia per als més ganàpies i un fart de riure per als més joves. Els aplaudiments culminaren aquesta projecció. I finalitzaríem el trimestre, el divendres 30 de març, amb una conferència que portava per nom LA BATALLA DE L'EBRE ÉS UN LLOC ESTRANY, que fou pronunciada per Edmon Castell i Guinovart. En tot cas, hi hagué una certa complicitat amb els GRistes que en les darreres etapes precisament circulen per aquells escenaris. Així, a més de la conferència, també es presentava el llibre del mateix títol, del qual el conferenciant és autor. Durant l'explicació del significat de la famosa batalla, no s'entrà en el seu desenvolupament, sinó que derivà en consideracions més filosòfiques i en els records que la batalla generà, explicant que molts d'ells encara estan vius en l'actualitat entre les gentes d'aquelles terres de l'Ebre. Aquí finalitza aquest repàs dels divendres culturals.

XIII CAMINADA POPULAR DE VILANOVA I LA GELTRÚ

Una sortida inèdita: CANYELLES

Ens ho temíem des del dia abans. El pronòstic de l'home del temps era de pluges. I evidentment ploqué suficientment perquè a l'hora de la sortida els menys motivats es quedessin clapanant entremig dels llençols. Pot ser que això vagi restar assistència a la XIII Caminada Popular, la primera del segle XXI, però a l'hora de començar érem 418 participants... déu-n'hi-do! A més a més, engany s'encetava una nova modalitat: no sortiríem des de Vilanova o des de la Geltrú, sinó que ens desplaçaríem amb autocar fins a la veïna Canyelles, per fer, després, l'arribada a casa nostra.

Els primers autocars van sortir del poliesportiu del Garraf sense pluja, però quan van desembarcar els caminai-

res prop del Casal de Canyelles, ja es van haver de desplegar alguns paraigües perquè queien les primeres gotes del dia. Més tard, un bon aigua va saludar al personal dels darrers autocars, els quals, cuita-corrents, anaven a aixoplugar-se al Cafè del Casal. Entre tallats i cafès amb llet, els caminaires es preguntaven si la Caminada sortiria, amb aquella pluja. Però els de la Talaia, gairebé sempre estem de sort. Poca estona més tard ja no queia ni una gota, i

A punt de sortir del casal de Canyelles. Foto: Josep Blanes

els núvols que a l'arribada no deixaven veure res, ara ja havien deixat al descobert tots els cims, la carena del puig de l'Àliga i fins a Olèrdola. Tot i amb això, el cel continuava amenaçador.

Després de saludar l'alcalde de Canyelles, el conegut exregidor de Vilanova, Xavier Robert, que vingué a desitjar-nos bon camí, una bona estona més enllà de les nou es donava la sortida. Una multitud, amb les capel·lines, impermeables i paraigües a punt de fer servir, però amagats dins les motxilles, emprengué la caminada pel camí del Romanguer.

Podem dir que aquesta va ser la caminada de les urbanitzacions i que Canyelles en sembla la pàtria perquè en té una dotzena -algunes il·legals- que prou maldecaps donen al consistori canyellenc. La Caminada, però, travessava la principal: "Las Palmeras", que

Taula d'inscripcions al poliesportiu de Vilanova. Foto: Rosa Farriol

Passant per l'urbanització Las Palmeras. Foto: Jordi Casas

té com a centre la vella font de can Ferrer de Llacunalba. En un tres-i-no-res ens vam aturar en aquesta font, però poca gent li va fer cas perquè encara no hi havia ningú que estigués gaire assedegat, i vam seguir amunt pels carrers de la urbanització, batejats amb alguns noms pintorescos poc lligats a la toponímia de l'indret, fins que vam fer cap al lloc destinat a l'esmorzar. Llàstima que el Corral Nou estigués en aquell moment tancat, perquè el bar de l'establiment hauria pogut fer un bon servei als caminaires. Si bé el lloc no era precisament molt acollidor, poc després de cruspir-nos l'entrepà reglamentari i tornar a reunir la gent escampada per aquella cruïlla de carrers, la caminada es tornava a posar en moviment. El cel continuava gris i mig tapat, però no semblava tenir cap intenció de ploure.

Baixant pel camí que va cap al Mas de l'Artís. Foto: Jordi Casas

De mica en mica vam anar seguint pels darrers carrers urbanitzats, i tot creuant la invisible divisòria de terme municipal, vam entrar al de Vilanova i vam enfilear un camí ample entre pi-

nedes que ens portà al mas de l'Artís. Vam deixar de banda les runes del mas de la

planada que hi ha prop de l'entrada de la masia; fins i tot vam esperar els endarrerits perquè poguessin agrupar-s'hi i participar a la tradicional foto col·lectiva.

I tornem-hi! Seguiríem avall per la pista que va paral·lela al fondo on s'origina el torrent de la Pastera, tot deixant enlairat a la dreta el maset d'en Safons, fins a la inevitable presència de la barrera física de l'autopista A-16, on vam deixar el camí que portàvem per seguir pel llit del torrent de la Pastera, convertit en camí, i

El grup al Mas de l'Artís. Foto: Rosa Fariol

Fam, guarnides amb tota classe d'endimaris abandonats, i un cop passada la confluència dels fondos del Mas de la Fam i de les Oliveres, teníem ja al davant la inconfusible silueta del mas de l'Artís. Tot fent petar la xerrada, els caminaires ens anàrem concentrant a l'es-

que ens va fer salvar l'autopista pel túnel que la travessa. A la sortida, vam seguir pel camí vell del mas de l'Artís i vam derivar tot seguit cap a la dreta. Amb un parell de zigzagues, vam remuntar un pas entremig d'un marge mig desmuntat i vam fer cap als primers carrers d'una altra zona urbanitzada: la del mas d'en Tapet.

Vam trobar la porta del mas tancada perquè el propietari encara no havia arribat, però és que la Caminada anava molt avançada d'horari, és a dir, havíem corregut massa, potser perquè ens empaitaven els núvols. El cas és que mentre fèiem aquest reagrupament, tothom comentava el mateix: quin dia més bo! El cel clar, sense núvols, convidava a

Pujant un marge mig desmuntat camí de Mas Tapet Foto: Jordi Casas

prendre el sol d'aquell migdia d'hivern. Quina diferència amb la sortida de Canyelles! Es decidiria seguir avall sense poder entrar al mas d'en Tapet, dirigint-nos cap a Vilanova, vo-

rejan la urbanització, fins que una bona estona més tard passariem pel mas d'en Puig, i tot seguint avall enllaçaríem amb el final de la coneguda carretera de la Plana, dirigint-nos nosaltres pel

camí que hi ha entremig de la zona industrial, flanquejats, a una banda, per la fàbrica Malhe i, a l'altra, per la Dayco PTI (abans Pirelli), fins que al final tornarem a retrobar l'antic

camí del mas de l'Artís i també del mas d'en Tapet. Just aquí ens arribava per l'altre costat el camí de la masia Cabanyes, o també de la més propera masia dels Toros. Nosaltres avall, de cara a Vilanova, fins a travessar el pont sota la variant de la carretera C-246. Això sí, continuariem paral·lels al torrent de la Pastera, passant pel davant de la torre del Garrell fins a la torre de la Immortalitat i els Josepets, havent creuat la ronda Ibèrica amb la prèvia interrupció del trànsit rodat.

I davant de l'indret on s'amaga el torrent de la Pastera, tombaríem directes cap al local de la Talaia. Com sempre, ens esperaven un munt de taules amb un esplèndid pica-pica, refrescos i vi, amb què l'organització de la Caminada ens obsequiava una vegada més. Després d'una bona excursió i a aquella hora prèvia al dinar, venia de bon grat fer un bon vermut.

La veritat és que als inicis de la Caminada no les teníem pas totes, i no ens creïem que allò pogués acabar tan bé, ja que el temps ho hauria pogut espatllar tot. Cal considerar que la Caminada, un any més, ha estat un èxit.

Dels 418 participants, els més grans que vingueren a caminar foren el Salvador Llosa, de 77 anys; el Rafael Mestres i l'Antoni Ordovàs, de 70; el Climent Jarque, de 73, i el Bernardí Batlle, de 74. Els més joves de tots van ser l'Albert Gómez i l'Andreu Pujol, de 5 anys; el Ricard Castells i la Clara Tares, de 6, i un munt més de 7, 8 i 9 anys.

Gràcies a tots per la vostra participació. Us esperem a la propera edició.

Josep Blanes
Hivern de 2001

Pasant per davant de la torre de defensa del Garrell. Foto: Jordi Casas

Els caminaires en ple vermut. Foto: Jordi Casas

43 MARXA SOCIAL D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ

Sant Pere de Ribes

**43a Marxa Social d'Orientació
per Descripció**

**3a Copa Catalana de Marxes
Tècniques Regulades
II Campionat de Catalunya**

**Can Llores - can Marcer de la
Penya - can Pere de la Plana -
ca l'Almirall de la Font - Fon-
do de Querol - fonts Cabota i
de Codines - cova Negra - ca
l'Holandesa - can Llores**

Una edició més de la nostra Marxa Social i ja en van 43. No saltres mateixos ens sorprenem de la llarga continuïtat i encara més de la revifalla que ha tingut aquesta competició excursionista a casa nostra i de l'èxit de participació, que aquest any ha superat la d'anteriors edicions (124 equips l'any 2000, 152 l'any 1999 i 146 l'any 1998). Hi van fer acte de presència equips provinents de 19 entitats de diferents comarques catalanes a més de la nostra entitat local, alguns competint també per la Copa Catalana i Campionat de Catalunya, i d'un total de 176 equips inscrits en sortiren realment 159, potser el canvi d'horari en l'avançament d'una hora que es produïa aquella mateixa nit va fer despistar més d'un...

La marxa tenia lloc el darrer diumenge de març, dia 25, i també com les darreres es realitzava no massa lluny de casa, dins la pròpia comarca i més concretament al municipi veí de Sant Pere de Ribes, la proximitat de la qual és la raó, suposem, per què hi participi tanta gent sobretot de la nostra vila. Tot i que dins el terme de Ribes ja se n'hi ha fet més d'una, de marxa social, encara hi havia terreny per explorar, i buscant per aquí i per allà, obrint camins i recuperant-ne de vells, i sobretot, esmerçant-hi moltes hores, l'equip de

recerca ha sabut trobar, tot i l'elxutesa del nostre entorn natural, un itinerari molt plaent i distret, amb la panoràmica d'aires i antigues masies i la descoberta de fonts mil·lenàries

amagades dins la boscúria.

La cursa s'iniciava a les vuit del matí al davant de Can Llores, antiga masia i avui dia un reconegut restaurant de la co-

El control de sortida a Can Llores. Foto: Jordi Casas

Equips al control de sortida esperant el moment d'iniciar la Marxa. Foto: Jordi Casas

Can Pere de la Plana, on hi havia el control de pas 2 i el control B de l'esmorzar. Foto: Jordi Casas

marca. Els equips tenien la sortida cada mig minut i així anaren empenen tots la caminada amb els papers de la descripció de l'itinerari a la mà. De can Lloses, i després de travessar alguns carrers d'urbanització avui dia gairebé inevitables, un vell camí fitat els conduïa al costat de can Marcer de la Penya, prop de les característiques penyes que prenen el seu nom. Al darrere de la masia hi trobaven el control A.

Passat el control A s'anava de cara a aconseguir el segon control, situat a Can Pere de la Plana, però abans els equips havien de trobar – si no es distreien – dos controls de pas, el primer estratègicament situat en un corriol i que estem segurs que va sorprendre més d'un per la seva indumentària de camuflatge emulant la figura del subcomandante Marcos, i el segon en un racó dins el recinte de la masia de can Pere, fent companyia a uns magnífics paons i altres aus de corral. A prop d'aquest darrer i ja passada la masia dita de Can Pere de la Plana, avui dia rehabilitada per a casa de colònies, es localitzava el control B, en un bell indret asolellat, entre arbres fruiters i un pou amb una pica de pedra que havia servit per abeurar el bestiar. Aquí l'equip de control era molt nombrós ja que es tractava de preparar i subministrar els entrepans i begudes per a la totalitat dels equips, i amb la quantitat de participants ja podeu imaginar la feina que hi havia per a tothom i el goig que feia tot allò.

Prou tips i descansats per

una estona, els marxadors continuaven la ruta pel camí privat de ca l'Almirall, un vell itinerari que passava pel costat d'una antiga font-cocó de degotall, la primera de les tres que trobaven en aquesta cursa, l'abundància i interès de les quals van inspirar l'autor del relat complementari lliurat als marxadors per anomenar-la "la Marxa de les Fonts, alguna mil·lenària". Per camí rocallós i pujador, i a la vista de l'airosa i magnífica masia de ca l'Almirall de la Font, d'estil basilical i encarada a migdia, s'arribava a la carena i s'anava de dret a la casa, lloc on trobaven el control C i des d'on es podia fruit d'una panoràmica excel·lent de cara a muntanya i també fins a la costa.

Es deixava el control C i es continuava de cara a tramunta-

na, amb bona visió sobre la Mola, la Morella i tot el massís del Garraf i també, com moltes altres vegades, la vista allargava fins a la serralada montserratina. Decantats ja cap a ponent, per un vell camí es feia cap a la mitja hora aproximada al llit del fondo de Querol després d'haver passat pel fondo de les Alzines, entre novelles plantacions de garrofers i cirerers i frondosos fondals atapeïts de carceres. S'aconseguia així el fondo de Querol i el control D, al mateix temps que s'entrava en el terme d'Olivella.

Seguia ara una ampla pista de carro lleugerament ascendent i flanquejada de vegetació típica del massís i s'entrava al cap de poca estona al Parc Natural del Garraf. A tocar el fondo de la Mesquita, prop d'unes vinyes, els marxaires es desviaven i deixaven de planejar per pujar sobtadament per un sender estret i pedregós d'una costa cremada i argelagosa, fins aconseguir la font Cabota, una altra de les fonts que esmentàvem, situada aquesta al punt més alt de l'itinerari, lloc on estava situat el control E. Abans però tingueren la sorpresa d'un control de pas molt amagadet i que féu la traveta –sense malícia– a més d'un equip –velles glòries de l'entitat– que anaven totalment refats... Tot i la penalització que alguns van patir per aquest descuit, la vista des del costat de la font Cabota s'ho valia: la masia de la Mesquita, el llunyà cas-

El Vicari registrant els marxadors al control B. Foto: Jordi Casas

La taula de l'esmorzar situada a can Pere de la Plana. Foto: Blanca Forgas

tell d'Olèrdola i encara el més llunyà però destacat Montmell, la muntanya més alta del Penedès.

Es deixava la font Cabota, pertanyent encara al terme d'Olivella, per entrar ben aviat i novament al terme de Sant Pere de Ribes, per un sender que uneix aquella font amb el vell camí d'Olesa i enllaçar amb el fondo de Codines, on es trobava la font del mateix nom i lloc d'assentament del control F, control aquest que va ser difícil de localitzar per alguns equips, potser perquè hi van passar de llarg per distracció o bé que van baixar al fondal per un camí equivocat...? I de la font de Codines es davallava per un camí carreter però molt i molt erosionat fins anar a petar a la riera de Jafre, prop i a sota de les cavitats dels Arcs, que es podien distingir molt bé. Després, un corriol fortament pujador i obert expressament pel grup de recerca de la marxa portava els marxadors fins a trobar el camí vell de Jafre, actualment sender de llarg recorregut, concretament el GR-92, un bonic i antic camí fitat en alguns trams i que, després de passar pel Control de Pas n. 4, menava més endavant a la pròpia llera de la riera, vora la cova Negra, una altra fita de la marxa i localització del control G. Aquí els equips disposaven d'uns minuts per anar a visitar aquesta coneguda cavitat de la comarca, d'un recorregut de 33 metres i en forma de L.

Després de la cova Negra es baixava per la riera, esqui-

vant pedres relliscoses i cocons naturals, fins a deixar-la per transcórrer més endavant pel costat de la llera i terreny més planer, molt ombril i pintoresc. Passada la riera a gual i gairebé a la vista de "les Penyes", tan conegudes pels escaladors de casa nostra, un control 0 encarregat de "fiscalitzar" les motxilles, si eren reglamentàries o no, va causar l'ensurt i el mal-estar de més d'un marxador que no va trigar a expressar les seves queixes així que va arribar al final de la cursa. Aquesta continuava però per la banda esquerra de la riera fins a creuar-la novament per situar-se a l'altre vessant davant mateix de ca l'Holandesa, mot adjudicat pel propi grup de marxades en saber que la dona que hi viu és originària d'aquell país, una petita casa situada al mig del bosc i

lloc del control H, on s'arribava després d'haver de fitxar al control de Pas n. 5, a tocar de la caseta.

I ja de ca l'Holandesa no faltava gaire perquè la cursa arribés al seu final. Es flanquejava la dreta de la riera, es deixaven "les Penyes" al darrere, es tornava a entrellucar can Marcer de la Penya i ben aviat s'entrava novament en els carrers de la urbanització que s'havien trobat a l'inici de la caminada, fins a fer cap novament davant els 62 graons que ara s'havien de remuntar per arribar davant l'aparcament del restaurant de can Lloses, on havíem començat la Marxa, 62 graons que foren motiu de declarats i evidents esbufecs per part d'algun marxaire desentrenat i d'algun renege a 'sotto voce'. Però ja s'havia acabat i tot havia anat molt bé. L'itinerari havia agradat molt als participants, sorpresos que en aquell racó del Garraf, famós més aviat per la seva aridesa, s'hi pogués trobar encara un itinerari inèdit i pintoresc. Un sol esplèndid i la magnífica terrassa del restaurant de cara a migdia feren les delícies dels marxadors, entre comentaris, bromes i comparacions dels primers resultats de la marxa tot esperant els definitius, i sobretot amb l'aldarull que es va armar a conseqüència del control 0 de la motxilla, on l'encarregat del qual, en un extrem de zel, s'havia carregat la meitat dels marxadors... Les reclamacions clamaven el cel i el propi equip delegat de les Marxes, present

Ca l'Almirall de la Font. Foto: Jordi Casas

La Marxa d'enguany alternava zones forestals amb zones de conreus. Foto: Jordi Casas

Aquest any, el control de motxilles va aixecar polseguera. Foto: Jordi Casas

a l'acte i que també hi havia participat, va ser testimoni de primera mà de tot el que allà es deia. Comptat i debatut, conclusió final, es van donar per bones totes les motxilles, clàssiques, petites o grans, només quedaren penalitzats aquells equips que no complien aquest requisit indispensable.

Cal remarcar a més de l'èxit de participació d'equips tant locals com forans, la mitjana de gent jove que vam poder constatar, una nota que considerem optimista i esperançadora de cara a la seva continuïtat. Com esmentàvem abans, els comentaris generals van ser que l'itinerari havia agradat força, la cursa no va ser excessivament llarga ni pesada ni s'havien de

superar grans desnivells, gaudint molta estona de bones panoràmiques o travessant bosquets agradables i fondals fèrrestecs i ombrívols. El seu recorregut era de 13,349 km i el temps oficial estava calculat en 3h 34', que sumat al temps neutralitzat feia un total de 4h 21'. Les mitjanes horàries oscil·laven entre els 3,26 km/h i els 4,21 km/h. Molts equips ens van comentar que havien trobat la cursa massa lenta, i potser els hem de donar la raó, les mitjanes horàries eren molt baixes, només hi havia tres trams on se superaven els 4 km/h, i això és poca cosa si tenim en compte que el desnivell no era gens notable. Per bé que les mitjanes horàries eren les mateixes per a tot hom i ens hauríem d'acostumar

a cenyir-nos als càlculs que marca l'organització si volem afinar al màxim la puntuació. De totes maneres és una qüestió que procurarem millorar de cara a l'any vinent seguint un altre mètode més precís i exacte. Esperem estar més afortunats.

Un cop arribats els darrers equips els marxadors van poder conèixer els resultats provisionals i a la vista de l'equip escombra es va començar a recollir tota la paperassa i material desplegat i una bona colla de membres de l'organització i alguns equips es van dirigir a can Pere de la Plana a fer un dinar plegats. La resta anaven tornant a casa després de gaudir d'un asolellat dia de muntanya i d'una sana competició esportiva.

Voldríem fer patent el nostre agraïment a tots els equips participants, tant forans com locals, sense el seu entusiasme aquesta prova no tendria sentit. També, no cal dir-ho, a tota la corrua de gent que participava en la seva organització, sense la seva presència i desinteressada col·laboració no podríem tirar endavant. Agraïment especial als propietaris del restaurant de can Lloses que ens van donar totes les facilitats i serveis necessaris, i el nostre reconeixement com sempre als equips de la Creu Roja i a la munió de cases comercials i entitats que ens han donat suport: Ajuntaments de Vilanova i de Sant Pere de Ribes, Diputació de Barcelona, Secretaria General de l'Esport de la Generalitat, Ako Electromecànica, Vielco, Impremta Falcó, Poke, Can Pere de la Plana, Rellotgeria Ortiz, Mivi, No límits Sport, Intersport Olària, Diari de Vilanova, Sumco, Drogueria Ferret, RSM, Calçats Clàssic i la col·laboració especial de "la Caixa", patrocinadora com en anys anteriors de la nostra marxa. La nostra enhorabona més cordial als equips guanyadors i el nostre desig de seguir veient tots els marxadors, i més, en les properes edicions. Ànim i, a reveure!

Blanca Forgas
Grup de Marxes

43a MARXA - CLASSIFICACIÓ SOCIAL

ORDRE	DORSAL	NOM PRIMER	NOM SEGON	ENTITAT	PUNTS
1	131	Eloi Contreras	EsteveCoromines	Talaia	23
2	22	XavierMartorell	Toni Senso	Talaia	28
3	21	Paco Lopez	Marga Carbonell	Talaia	28
4	113	Clara Racionero	Carles Gonzalez	Talaia	34
5	49	Angel Galisteo	Ana de la Rosa	Talaia	34
6	17	Pere Fernandez	Agusti Poch	Talaia	36
7	134	Ramon Huguet	Pruvi Recasens	Talaia	36
8	156	M.Lluisa Coloma	Paco Moya	Talaia	40
9	2	GregoriCarvajal	Marta Montoliu	Talaia	40
10	4	Toni Sagarra	Eliseu Oltra	Talaia	40
11	177	Pilar Masdeu	Oriol Ventosa	Talaia	41
12	42	Sergi Colomina	Eva Planas	Talaia	41
13	51	Magda Noes	Marcelina Simon	Talaia	42
14	43	Joan Sivill	Antoni Penna	Talaia	43
15	20	Alfred Contreras	Oriol Comte	Talaia	43
16	44	Andreu Ferrer	Laura Font	Talaia	44
17	160	Marti Burcet	Jordi Burcet	Talaia	44
18	157	Robert Massana	Laia Estalella	Talaia	44
19	122	Jordi Moncho	Monica Mila	Talaia	45
20	161	Josep Llosa	Franc Alcaraz	Talaia	45
21	28	Marceli Ferrer	Marga Paterna	Talaia	45
22	108	Ramon Marti	Maria Planas	Talaia	46
23	102	AlfredContreras	Angels Pares	Talaia	47
24	30	Josep Planas	Roser Muela	Talaia	48
25	169	Elisenda Buti	Daniel Sanbola	Talaia	49
26	103	Carme Mestres	Joan Andreu	Talaia	49
27	61	Eloi Poch	Isidre Poch	Talaia	49
28	65	Josep Contreras	Karim Aebih	Talaia	50
29	129	Eva Alonso	Llibert Vinyals	Talaia	51
30	150	Ricard Vilanova	Maribel Garrigo	Talaia	52
31	93	FrancesMontaner	Montse Ferret	Talaia	52
32	145	Nuria Brichfeus	Eduard Costa	Talaia	53
33	64	Montse Porcar	Marta Girona	Talaia	53
34	88	Lurdes Pascual	Eduard Montane	Talaia	54
35	142	Joan Marti	Albert Garcia	Talaia	54
36	185	Josep Barrera	Ana M.Escrigas	Talaia	55
37	172	CarleGarciapons	Judit Catala	Talaia	56
38	171	Casimir Massana	Neus Cuadras	Talaia	56
39	124	Manel Montoliu	Olga Sans	Talaia	57
40	6	Eulalia Poch	Bernat Salvador	Talaia	59
41	33	Rosa Grifell	Julia Macip	Talaia	59
42	183	Damia Perez	Sergi Perez	Talaia	61
43	84	Lurdes Montoliu	Francesc Brull	Talaia	62
44	116	Joan R. Rosich	Jaume Freire	Talaia	63
45	98	Frances Pascual	David Cabanes	Talaia	63
46	109	Jordi Montoliu	Vanessa Garcia	Talaia	64
47	54	David Bartra	Marta Montane	Talaia	65
48	170	Dolors Martos	Susana Aguilar	Talaia	70
49	55	Jaume Mirabent	Jana Mirabent	Talaia	77
50	186	Isabel Gorgues	Pere Valls	Talaia	77
51	151	Judit Catala R.	Marta Estrada	Talaia	77
52	25	Gemma Burcet	Laura Rodriguez	Talaia	81
53	146	Ramon Canyelles	Eduard Palacios	Talaia	89
54	90	Josep Guardia	Anna Lleo	Talaia	102
55	70	Josep M.Casas	Paco Gisbert	Talaia	104
56	181	Montse Pascual	Carme Morera	Talaia	106
57	184	Jaume Esteban	Ramon Also	Talaia	desq.

43a MARXA - CLASSIFICACIÓ INTERSOCIAL

ORDRE	DORSAL	NOM PRIMER	NOM SEGON	ENTITAT	PUNTS
1	200	Antoni Vidal	JosepGuillaumes	Ribes	18
2	18	J.M.Cuadras	Lluís Coll	Xulius	25
3	50	Xavier Massana	Montse Ribas	Vilanova	25
4	137	Pere Ivern	GertrudFontanet	Vilanova	26
5	24	Jordi Carull	Daniel Carull	UEC Sants	27
6	36	Pere Coll	Eva Crusat	Xulius	30
7	136	Pol Masip	Maite Grifell	Unio	31
8	105	Marcel.Caparros	Tere Sancho	UEC Cornella	31
9	26	Joaquim Arcas	NuriSanclemente	Foment E.B.	34
10	132	Jaume Mitjavila	Marga Pladevall	UEC Cornella	35
11	140	Jose M.Bendicho	Jesus Encinas	Vilanova	35
12	63	Osorio Alba	Joaquina Just	Foment E.B.	36
13	130	Albert Arbos	Lluís Mayoral	Blaus	38
14	29	Eduard Pijoan	Irene Janeres	UEC Gracia	38
15	16	Josep Armengol	Marta Alcala	Blaus	38
16	148	Teresa Riera	Fermin Marco	UEC Sants	39
17	11	Jordi Massana	Lidia Barcelo	Vilanova	39
18	31	Carles Ferrer	Judit Pinos	Lleida	39
19	10	Marta Rosas	Joan M.Vives	CEC	40
20	52	Josep Jasanada	Montse Huguet	Bordegassos	40
21	37	Nuria Roedos	Ramon Colome	C.E.Sant Sadurni	41
22	53	Maxim Serra	Cristina Serra	Vilanova	41
23	155	Oriol Alcala	Ferran Borrás	Blaus	43
24	120	Toni Borrás	Ana Castells	Blaus	43
25	115	Maria Artigas	Julia Juhe	Xulius	44
26	117	Ferran Orellana	Lluisa Morales	Vilanova	46
27	41	FrancesJasanada	Montse Massana	Bordegassos	46
28	82	Angels Vinyals	Alfons Trullols	C.E.Cardona	47
29	71	Paco Escribano	Nuria Valls	Unio	47
30	114	Bernat Peixó	Josep M.Peixó	AEAMSCC	48
31	192	Xavier Casas	Oscar Martin	Vilanova	48
32	144	Mila Frade	Fina Toscas	Vilanova	48
33	69	PedroCastellano	Nuria Vallfago	Vilanova	50
34	182	Enric Lobeta	Eulal.Fernandez	Bufala Badalona	50
35	193	Carles Soler	Ana Elisabeth	Vilanova	51
36	167	Jordi Masana	Joan Torrents	Vilanova	51
37	164	Josep M.Moncho	M.Dolors Garcia	Vilanova	52
38	128	Jose A. Almazan	Toni Germa	Tuareg Mollet	52
39	48	Josep Elias	Anna Poch	Vilanova	52
40	56	Pilar Callejas	FrancesMartinez	Hospitalet	52
41	133	Jaume Armentano	Ernest Canet	Molins de Rei	53
42	39	Roser Mercade	Jep Barniol	Vilanova	53
43	141	Lluís Pujol	Conxita Socias	Unio	54
44	60	Olga Vilagrà	Teresa Ros	Vilanova	54
45	59	Jaume Aiza	Mireia Sivill	Vilanova	55
46	125	Eduard Monbiela	M.Jose Hurtado	Bufala Badalona	55
47	46	Ramon Mitjans	Isabel Font	xulius	55
48	5	Rafael Ferrer	Esteve Salvador	REUS	55
49	100	Joan Miro	Marta Ventós	UEC Horta	56
50	147	Elena Ogaya	Sebastia Gimeno	UEC Sants	58
51	190	Alex Garciapons	Neus Cava	Vilanova	58
52	23	Carles Fernando	Florenci Vila	UEC Cornella	58
53	15	Gloria Teixido	Julia Camacho	CEC	59
54	194	Jordi Herrero	M.Concep.Pijoan	Mollet	60
55	163	Roger Domingo	DavidAlcubierre	Foment E.B.	60
56	85	Mireia Zamora	Alex Zamora	Vilanova	61
57	165	Pedro Novella	Lluís Sola	Foment E.B.	62

58	89	Joan Bascompte	Jordi Bascompte	UEC Sants	62
59	62	Teresa Gonzalez	Miquel Cinca	CEC	63
60	86	Merce Narrase	CarloTorrecilla	Vilanova	63
61	8	Pau Tomas	Octavi Onaindia	Bufala Badalona	64
62	198	Pere Guinovart	Belen Sanchez	Bordegassos	64
63	32	Albert Miret	Carme Castellvi	Xulius	65
64	197	Ramon Llao	Isidre Bernet	A.V.S.Joan	66
65	19	Nuria Pablos	Tomas Navarro	Vilanova	67
66	72	Aurora Tatjer	Mar Buti	Vilanova	67
67	80	Elisa Tomas	Gener Aymami	UEC Sants	68
68	78	Roser Vallverdes	Mercedes Cabero	Vilanova	68
69	57	Paco Navas	Montse Arenas	Sant Boi	69
70	179	Manel Font	Ester Coll	Xulius	70
71	1	Carme Comas	Carme Juncosa	Vilanova	70
72	178	Susana Bravo	Raquel	Vilanova	70
73	107	Nuria Cirici	Jordi Carull	Blaus	70
74	166	Ferran Domenech	Jordi Jimenez	C.M.Mollet	71
75	118	Juli Curia	Ramon Mitjans	Xulius	72
76	153	Marc Janeras	Oscar Gonzalez	UEC Gracia	72
77	149	Rafel Jorba	Pere Puig	Vilanova	73
78	154	Oriol Ibañez	Miquel Alcaraz	Unio	73
79	81	Trini Artigas	Angels Torrents	Xulius	74
80	97	Marta Plana	Carles Pumar	Vilanova	75
81	87	Montse Colilles	Xenins Prat	Vilanova	75
82	91	Oriol Arcas	Nuria Padilla	Foment E.B.	75
83	58	Merce Gonzalez	Juan Molina	Vilanova	76
84	123	Josep L.Escobar	M.Carme Soler	Vilanova	76
85	73	Maria Bonet	Antoni Olle	CEC	76
86	67	Xavier Lahoz	Estela Campanya	Sitges	80
87	101	XavierCarbonell	Alex Cardona	Vilanova	81
88	47	Toni Ferrer	Ricard Garcia	Foment E.B.	87
89	76	Bernat Jasanada	Jordi Itarte	Vilanova	89
90	45	Joan Farre	Yolanda Roura	UEC Gracia	92
91	12	Antoni Martinez	Marga Gonzalez	Sant Boi	93
92	196	Juan C. Vila	Sonia Estevez	Sant Boi	94
93	159	Jordi Lopez	Carol Avila	Vilanova	102
94	112	AlbertCarbonell	Marcos Lopez	Foment E.B.	110
95	35	Eduard Borrell	Neus	Sitges	114
96	68	Pilar Guzman	Nuria Picas	Vilanova	126
97	40	David Alejandro	Josep Mir	Vilanova	136
98	143	Ana Picas	Henar Delgado	Vilanova	139
99	127	Jordi Casas		Prensa	desq.
100	189	Lurdes Rius	Angela Vazquez	Unio	desq.
101	77	Daniel Padilla	Jaume Padilla	Vilanova	desq.
102	188	Antonio Ruiz	MarCarrasquilla	Vilanova	desq.

43ª MARXA - CLASSIFICACIÓ PER CLUBS (5 MILLORS EQUIPS)

ORDRE	NOM CLUB	PUNTS
1	Xulius	99
2	Blaus	119
3	UEC Cornellà	124
4	UEC Sants	124
5	Foment E.B.	130

SITUACIÓ I COMPOSICIÓ DELS CONTROLS

CONTROL	SITUACIÓ	COMPONENTS
Sortida	Can Lloses	Salvador Butí, M. Carme Barceló, Manel Vidal, Virtut Castro, Nati Salvadó
Control A	Can Marcer de la Penya	Xavier Salleras, Jesús Santacana, Heribert Sagarra
Pas 1	Corriol Can Marcer	Lluís Daviu
Pas 2	Can Pere de la Plana	Tina Moya
Control B	Id. (esmorzar)	Ramon López, Delfina García, Vicenç Carbonell, Rosa Raventós, Josep Torras, Paca Sánchez, Manuel Montoliu, Paquita Albet, Pili Meléndez
Control C	Ca l'Almirall de la Font	Josep M. Also, Dolors Lacasa, Xavier Capdet
Control D	Fondo de Querol	Josep Vidal, Petri Pérez, Josep M. Sánchez
Pas 3	Corriol Font Cabota	Antoni Ordovàs
Control E	Font Cabota	Josep Elias, Roser Grifoll, Marina Massó, Isidre Rigual, Teresa Fusté
Control F	Font de Codines	Cristòfol Soler, Pilar Porras, Òscar i Ramon Forgas, Rosa Farriol
Pas 4	Cami GR-92	Jordi Forgas i Sònia Dallà
Control G	Cova Negra	Salvador Martínez, Àgueda López, M. José Escuer, Xavier Galisteo (G.E.T.)
Cont. Motxilla	Riera Jafre	Manel Pàmies
Pas 5	Corriol ca l'Holandesa	Heribert Sagarra
Control H	Ca l'Holandesa	Andreu Usieto, Maria Aragonès, Joan Guinovart, Agnès Callejon, Carme Borrego, Jordi Morell
Arribada	Can Lloses	Josep Blanes, M. Carme Barceló, Salvador Butí, Virtut Castro

Equip encarregat d'obrir marxa: B. Forgas, J. Carbonell, J. Blanes, J. Toledano, I. Romeu

Equip escombra: J. Ferrer, P. Bertran, R. Sabaté, M. Vidal

Equip informàtic: R. Casas, N. Salvadó

Sistema megafonia: M. Massana, J. Blanes

Itinerari: Ll. Daviu, H. Sagarra

Descripció itinerari: B. Forgas

Relat complementari: V. Carbonell

Mapa: Mapa de Catalunya, Diputació de Barcelona, fulls 140 x 65, 140 x 66, 141 x 65, 141 x 66; mapa del terme de Sitges i de les terres veïnes, 1986, d'Ignasi M. Muntaner i Pascual; plànol de la 35ª Marxa Social, Sant Pere de Ribes, 1993

Repartiment controls: J. Ferrer

Horaris: V. Carbonell, J. Ferrer

Trofeus: Ll. Daviu, Manel Massana

Material divers: P. Bertran

LA RUTA DE LA PAU LA FONTETA - PRAT DE COMTE

1a etapa: La Fonteta - Serra de Pàndols - Santa Magdalena - Fontcalda - Prat de Comte; 17,5 km aproximadament; 86 participants; 14 de gener de 2001

Amb el canvi d'any, de segle i de mil·lenni bé calia començar un nou recorregut que fos prou emblemàtic i engrescador, i per això es va escollir la Ruta de la Pau. Aquesta ruta, que no segueix cap sender en concret però que en va enllaçant parts, és un itinerari pels llocs més significatius relacionats amb la famosa Batalla de l'Ebre.

Per a la primera etapa es va escollir el tram que va des de la Fonteta fins a Prat de Comte passant pel llom de la serra de Pàndols i per l'enclosat santuari de la Fontcalda. Ara fa gairebé 10 anys, el 17 de novembre de l'any 1991, ja es va fet aquest recorregut en sentit invers, seguint el GR-7-1, sense passar, però, pel llom de la serra.

A les set del matí del diumenge 14 de gener ens aplegàrem a la plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú un nombrós grup de senderistes, uns 86, amb moltes cares noves, la qual cosa era una prova que el seguiment de la Ruta de la Pau havia interessat a moltes persones. Després d'embarcar-nos en dos autocars, ens posàrem en marxa en direcció a Gandesa on arribàrem una mica abans de les nou. Allí vàrem esmorzar a l'hostal Piqué on, tot i que alguns varen explicar amb pèls i senyals que érem conciutadans del ministre, ens cobraren igual o més que a la resta dels mortals.

Acabats d'esmorzar, a quarts de deu, tornàrem als autocars per anar fins a l'àrea d'esbarjo de la Fonteta on era previst iniciar l'etapa. De fet,

però, ens portaren fins al punt on comença el congost del barranc, una mica més endavant, a peu de carretera. Després de seguir el fondal una estona, arribàrem al peu de la «pared» de la serra de Pàndols. A partir d'allí, començà una feixuga pujada que ens portà fins al llom de la serra, gairebé uns 400 metres per damunt de la carretera, on vàrem arribar a quarts d'onze esbufegant sorollosament. Passats els necessaris minuts de recuperació, que alguns aprofitaren per explorar l'entorn per tal de buscar restes de ferralla bèl·lica, continuàrem en suau davallada fins arribar a la cruïlla amb la variant que baixa al Pinell de Brai.

Una mica més enllà d'aquesta cruïlla i després de passar pel collet de la Salve on hi ha un bonic plafó de rajoles amb una imatge de la Verge, arribàrem a l'ermita de Santa Magdalena on era previst fer un reagrupament; eren dos quarts de dotze. Quan ja marxàvem de l'ermita, ens adonàrem que faltava l'Oriol Ventosa; sortosament, les noves tecnologies de la telefonia mòbil solucionaren el problema i aviat coneuguérem el perquè del seu retard: ell i un

altre senderista anaven capficats intentant solucionar un trencaclosques manual i es varen saltar un dels trencalls.

Uns deu minuts més endavant arribàrem a la cruïlla d'on surt el camí que puja fins a la cota 705, on hi ha un monument promogut pels membres de la lleva del Biberó. Molts dels participants arribàrem fins a aquest punt que és un excel·lent mirador. Retornats a la Ruta i després de saludar el Falcó impressor de Vilanova que casualment passava per allí, continuàrem pel vessant de la serra fins arribar a un pas per entre mig d'unes parets de roca; a partir

Ermita de Santa Magdalena. Foto: Agustí Poch

Monument a la cota 705. Foto: Agustí Poch

d'aquest punt, seguirem per un senderol molt espectacular que ens portà fins al coll d'en Canar; era gairebé la una del migdia. Per aquest coll, hi passa la petita carretera que va des de la Fonteta a la Fontcalda; ací vàrem fer un parada per tal de reagrupar el conjunt de senderistes que s'havia dispersat molt pel recorregut del senderol. Cal remarcar que, malgrat les dificultats d'aquest camí, fórem avançats per un grup de bicicletes de muntanya!

Un cop ben reagrupats, continuàrem la marxa seguint una estona la carretera en direcció a la Fonteta per tal d'anar a buscar el camí que baixa cap al fons de la vall del Frare. Després de gairebé una hora de baixada des del coll d'en Canar arribàrem a l'aiguabarreig de la vall del Frare amb el riu Canaletes. En aquest punt poguérem comprovar que les informacions relatives a la dificultat de seguir endavant a causa dels estralls produïts pels aiguats de finals d'estiu eren del tot certes: semblava que el camí que segueix pel costat del riu Canaletes per anar a passar per l'Estret estava totalment embrossat i que no podríem seguir. Sortosament, després de fer algunes explora-

cions, trobàrem un corriol accessible que ens permeté arribar al pas de l'Estret. Allí, les destrosses de la riuada encara eren més espectaculars: en alguns punts s'havia arrencat la tanca de ferro del camí i alguns trams del sòl també estaven remoguts. Per sort, el pont que creua el riu encara hi era, tot i que sense baranes i totalment recobert de brossa; el seu pas fou un xic laboriós. Després de tots aquests entrebancs, vàrem fer una parada de reagrupament a les envistes del santuari de la Fontcalda que vèiem a l'altra riba; eren gairebé les tres de la tarda, és a dir, portàvem quasi una hora de retard sobre l'horari previst i encara havíem de salvar els 200 metres de desnivell fins arribar al poble de Prat de Comte!

Com que no hi havia cap més remei que sortir del forat, iniciàrem la feixuga pujada vers el coll de la Salve on arribàvem a dos quarts tocats de quatre. La resta de camí, fins arribar al poble, com que era planer i tenia com a final la pastanaga del dinar, es féu en un temps rècord: entràvem a Prat de Comte quan tocaven les quatre.

No us penseu, però, que les aventures del dia s'havien acabat. Tal com s'havia previst, els senderistes partidaris de menjar a taula s'havien repartit entre els dos establiments que oferien servei de dinars: l'antic bar la Ruta (ja esmentat pel senyor Espinàs) i el novíssim alberg de Ca la Jega. Els qui anàrem a la Ruta fórem servits amb promptitud i menjàrem correctament, però tot plegat fou molt ensopeït; en canvi, els qui provaren Ca la Jega tingueren unes expe-

Congost del riu Canaletes. Foto: Agustí Poch

riències mai viscudes. Personalment, que vaig anar-hi quan ja eren gairebé les sis de la tarda, és a dir, dues hores després d'haver arribat, per veure què estava passant, puc testimoniar que l'espectacle era digne d'una pel·lícula protagonitzada pels germans Marx: imagineu-vos un restaurant en el qual els clients han «okupat» la cuina i s'autopreparen els plats mentre que els responsables del local (més aviat els irresponsables) estan paralitzats per la seva inoperància.

Mentrestant, els partidaris de la carmanyola, és a dir, els qui no havien optat per cap dels dos establiments i que aleshores ja feia estona que havien paït el dinar, començaren a posar-se nerviosos i en un rampeu revolucionari fins i tot intentaren segrestar un dels autocars per marxar pel seu compte cap a Vilanova, abandonant els pobres «jepistes». Sortosament, la rebel·lió fou avortada a temps i els seus caps, convenientment neutralitzats.

En assabentar-se els «jepistes» d'aquests aldarulls, optaren per finalitzar ràpidament la seva estada a l'acollidor alberg, tot i que alguns encara no havien tastat cap mena de vianda. D'aquesta manera, quan ja eren tres quarts de set tocats, ens posàrem en marxa tots plegats i benaïnguts cap a Vilanova on arribàrem prop de les nou de la nit.

Agustí Poch
Abril 2001

El pont després de la riuada. Foto: Agustí Poch

Santuari de la Fontcalda. Foto: Agustí Poch

LA RUTA DE LA PAU PRAT DE COMTE - BOT - COLL DEL MORO

2a etapa: Prat de Comte - Ermita de Sant Josep - Bot - Coll del Moro; 13,5 km aprox.; 89 participants; 11 de febrer de 2001

Sortim amb un parell d'autocars de la plaça de l'Estació a dos quarts de set del matí, camí de Prat de Comte on és previst d'esmorzar, i així ho fem tan bon punt hi arribem. Avui som una bona colla i ens hem d'encabir en els pocs bars que hi ha oberts, és per això que alguns masoques acaben fent cap novament a l'alberg de Ca la Jega amb l'esperança, ai las! que els preparin algun cafetó mentre esmorzen, cosa que no s'aconsegueix tot i haver-hi posat molt bona voluntat.

I és justament davant el bar la Ruta d'aquest poble, al peu de la carretera T-333 que condueix a Horta de Sant Joan i Valderoures, on comença l'etapa d'avui, quan són poc més de les nou del matí. Passant

pel carrer de Bot i després de deixar el carrer de Joan Lahosa, on hi ha la casa natal d'aquest pintor, arribem al capdamunt del poble i ens adrecem cap a un gran dipòsit d'aigües. Des d'una esplanació passant el dipòsit podem gaudir d'una bonica panoràmica del poble que acabem de deixar, completament il·luminat en aquesta primera hora pel sol que avui ens acompanyarà durant tot el recorregut amb una temperatura força agradable.

Tot salvant una remoguda de terres anem a passar per uns conglomerats i pugem per un grauet i cornisa fins a anar a sortir a l'asfalt de la carretera TV-3301. Quan portem una mitja hora de camí arribem al coll de Bot, a 480 m, des d'on tornem a tenir una gran panoràmica, ara sobre la vall del barranc de l'Hostal, on hi ha el poble que hem deixat, i la vall del riu Canaletes. En aquest coll agafem un senderol, facultatiu, que puja fins

Sortint de Prat de Comte. Foto: Blanca Forgas

al proper monòlit erigit en memòria de la *División Navarra*, on fem un breu reagrupament i on naturalment totes les converses van en la mateixa direcció: què devia passar per aquests rodals en aquells Twenty-two points, plus triple-word-score, plus fifty points for using all my letters. Game's over. I'm outta here. temps de la guerra civil?

Passat el reagrupament continuem carretera enllà davallant cap a la vall del riu Canaletes, voregem el turó de Rocamala i amb una bona vista podem entrellucar a l'horitzó l'aturonat poble d'Horta de Sant Joan. Abandonem la carretera i un senderol ens porta al peu d'una bauma i va baixant fins travessar una petita carena del turó de Rocamala per deixar-nos veure ben aviat el poblet de Bot, situat al mig de la vall del riu Canaletes. Davant nostre, a la dreta de Bot, tenim l'ermita de Sant Josep en-

Panoràmica de Prat de Comte. Foto: Agustí Poch

cimbellada en un petit turó, i més a la dreta, al fons, l'Agulla de Bot. Deixem una branca que davalla cap a l'antic traçat del ferrocarril de la Val de Zafán i nosaltres pugem cap a l'ermita, al voltant de la qual fem un altre reagrupament, i després d'aquest ja anem de dret cap a la població propera de Bot, municipi de la comarca de la Terra Alta, a ponent de Gandesa i a l'esquerra del riu Canaletes, entre els darrers contraforts occidentals de la serra de Pàndols. A través dels seus carrers fem cap a la plaça de l'església parroquial dedicada a Sant Blai, del segle XVII.

I ja deixem Bot per continuar l'itinerari envoltat de magnífics camps d'oliveres i ametllers amb una florida impressionant, bonic de debó. Travessem la depressió del barranc de l'Estret d'En Vidal i després de deixar trencalls a tort i a dret, comencem a planejar pel Pla dels Perions, on farem una altra breu parada. Des d'aquí podem veure el tossal del Coll del Moro, on hem d'arribar més tard. Voregem i creuem el barranc de Riello (315 m) passant a l'altre vessant i remuntant una vall paral·lela a l'anterior. Arribem més tard a la carretera TV-3531 que va de Gandesa a Bot i la travessem. Després de passar pel costat del mas Magrinyà, mig derroït, comencem a enfilem els vessants del turó del Coll del Moro. Passem pel costat de les restes d'una antiga cabana megalítica.

Anem a sortir a la carretera N-420 que va de Gandesa a Calaceit (475 m) i la seguim un parell de minuts per anar a visitar el conjunt de restes prehistòriques conegudes com el poblat del Coll del Moro, on hi hagué un assentament humà a partir de la primera edat del ferro, uns 700 anys abans de Crist, fins al segle II aC. El jaciment arqueològic és format pel poble fortificat suposadament ibèric i per tres necròpolis situades a la cresta de la carena, a banda i banda dels habitatges. De tot el jaciment el més espectacular és la Torre, de planta absidal i perfil troncocònic.

Després del corresponent reagrupament i visita d'aquest indret singular, continuem la caminada i ens arribem al mirador del Coll del

Ermita de Sant Josep. Foto: Blanca Forgas

Arribant al coll del Moro. Al fons, les restes del poblat. Foto: Blanca Forgas

Moro, punt estratègic durant la guerra civil i amb un monòlit que s'aguantava per infinitat de pintades amb expressions de totes les tendències. Des d'aquí podem admirar una vasta panoràmica de la veïna població de Gandesa i les serres de Pàndols i de Cavalls. Deixem el mirador i continuem en direcció a Gandesa però sense arribar-hi, sinó que finalitzem la caminada al punt quilomètric 441 de la carretera N-420, on ens ve a recollir l'autocar. I ja a partir d'aquí i traslladats a Gandesa, els caminaires ens repartim uns aquí i altres allà, entre restaurants o tirant de carmanyola, fins a fer l'hora de retorn cap a Vilanova on arribem cap a les set de la tarda. Ha estat una jornada molt plaent, poc cansada, una ruta sense grans desnivells i gaudint en tot moment de panoràmiques molt boniques i una temperatura ideal per a caminar. Un diumenge de relax abans de les jornades de disbauxa carnavalesca que s'apropen.

Blanca Forgas

Vista del poble i els conreus de Bot. Foto: Blanca Forgas

LA RUTA DE LA PAU COLL DEL MORO - LA FATARELLA

3a etapa: Coll del Moro-Vilalba dels Arcs-La Fatarella; 15,8 km aprox; 76 participants; 11 de març de 2001

Un mes just després de la darrera etapa i passades ja totes les gresques del carnaval vilanoví, els addictes als senders de gran recorregut ens retrobem novament per seguir aquesta Ruta de la Pau, que avui ens ha de portar fins a La Fatarella, a l'extrem nord-oriental de la comarca de la Terra Alta, en contacte amb la Ribera d'Ebre. Els autocars ens porten directament a Gandesa on desembarquem per esmorzar, i ho fem a l'hostal Piqué, on alguns dels caminaires ja hi van dinar en l'anterior etapa. Havent esmorzat i després del cafetó corresponent, tornem a pujar als autocars per uns breus moments fins arribar a prop del punt quilomètric 6 de la carretera TV-7231 on comença l'etapa d'avui, i no ho fem al peu del Coll del Moro on l'havíem deixada i com pertocaria, per tal d'escurçar-la una mica i que no resulti tan llarga i pesada.

Advertits prèviament que el tram d'avui no és pròpiament de GR i que deixem les marques vermelles i blanques per unes altres de grogues i blanques (algunes acompanyades d'un colomet de la pau), comencem doncs l'etapa a la cruïlla de la carretera TV-7231 (440 m alt), que va de Gandesa

a Vilalba dels Arcs, amb una pista en direcció a ponent, senyalitzada amb una fita del Camí de Sant Jaume de l'Ebre. És un quart de deu del matí i comencem a caminar per aquesta pista planera, al costat d'extensos camps de ravnisses i d'arbres fruiters florits, sota un bon sol.

Un quart d'hora després enllacem amb la ruta de la Pau, que ve del Coll del Moro, i la seguim en direcció a Vilalba dels Arcs. El camí és força planer, sempre per pista, i en arribar a un camí transversal on trobem una altra fita del Camí de Sant Jaume, ja comencem a albirar el campanar de Vilalba dels Arcs. Abans d'arribar-hi, però, haurem de baixar en fort pendent fins a travessar el llit del barranc del mas del Xollat i remuntar-lo per l'altre vessant

i continuar ascendint fins a un vèrtex geodèsic que senyala la cota 471.2 del turó de les Comes dels Horts. Des d'aquí tenim una extensa panoràmica vers la serra de Cavalls i també podem veure les conegudes Roques de Benet.

En aquest punt del vèrtex geodèsic fem un reagrupament, moment que alguns eixerits del grup aprofiten per fer els seus "pinitos" pujant i baixant del vèrtex. Seguim endavant i ara anem descendint tot vorejant la capçalera d'una depressió cap a la vall de les Coves. Arribats novament a la carretera TV-7231 de Gandesa a Vilalba dels Arcs (465 m), enfilem en direcció a aquesta ja propera població situada al sector septentrional de l'esmentada comarca de la Terra Alta, al nord de Gandesa, el

Inici de l'etapa pel camí de Sant Jaume de l'Ebre. Foto: Blanca Forgas

Tastant el vi de la cooperativa de Vilalba dels Arcs. Foto: Blanca Forgas

Temple parroquial de Sant Llorenç, a Vilalba dels Arcs. Foto: Blanca Forgas

seu terme estès entre la vall de Voravall i una sèrie d'elevacions a llevant que formen part de les muntanyes de la Fatarella. Minuts després entrem al seu nucli pel carrer de Gandesa. Una font amb una placa commemorativa ens fa saber el dia de l'arribada de l'aigua de l'Ebre a aquesta població (22 de juny de 1986).

Com que anem prou bé de temps ens arribem fins a la Cooperativa on hi ha el Cellar i allà ens conviden a fer el tastet d'uns vins excel·lents i ens sap greu no tenir l'autocar a prop per poder carregar-hi alguna garrafa, però ens queda encara una bona estona de trajecte i no és qüestió de portar el pes al damunt. Després del xarrupet i més alegrois que abans, seguim el recorregut per alguns carrers estrets i irregulars d'aquesta vila on podem descobrir façanes notables i boniques balconades de ferro forjat, fins arribar

a la plaça de l'església on s'aixeca el temple parroquial de Sant Llorenç, notable exemplar renaixentista i barroc i amb un esvelt campanar. Darrere l'església hi ha un ampli mirador.

Després del corresponent reagrupament que ens ha servit per visitar la vila i d'una estada al mirador, baixem per les escales de Lo Pou de Gel i després de travessar el portal de Lo Perxe del Bassot, sortim del recinte del poble, deixem un camí vorejat de xiprers que puja vers la propera ermita de la Mare de Déu dels Dolors i passem a prop d'uns antics rentadors públics.

Sempre per camí de pista anem deixant enrere el poble i ara ascendim en zigzaga mentre podem contemplar una bona panoràmica de Vilalba dels Arcs amb l'església i el seu esvelt campanar. Pista i més pista i seguim ai-

gües amunt paral·lels a la vall de les Novenes i després al barranc de les Comes, camí del mas de la Gaeta (on assolim la màxima cota, 505 m) i del mas de Ferrer, per uns paratges sense massa espectacularitat però tranquils i harmònics, amb camps d'ametllers, bonics marges i les característiques cabanes d'aquesta zona.

Hem començat a baixar gradualment fins arribar al llit del barranc de la Seca (440 m) per pujar per l'altre vessant i després tornem a creuar un altre llit de fondal, aquest anomenat de l'Aigua de Fonta. Després de creuar un tercer barranc, el de Bingaubó, a 460 m, trobem l'antic camí de Corbera d'Ebre a la Fatarella. En aquesta cruïlla, un pal indicador de la Ruta de la Pau ens indica camí en direcció a Corbera però nosaltres el rebutgem perquè ens cal anar a la

Fatarella, d'on ens trobem ja molt a prop. Tot ascendint, veiem, enlairat, el santuari de la Misericòrdia, que domina la població.

Arribats que som a la carretera de circumvalació de la Fatarella (500 m), seguim pel carrer de la Terra Alta per anar al centre la població, donant així per acabada la nostra etapa d'avui, quan són aproximadament tres quarts de dues de la tarda, bona hora per començar a dinar, i ho fem, com sempre, repartits per allà on podem. Una bona colla dinem al cafè del poble que ens ofereix una bona acollida en un gran menjador. Després de dinar i descansar i abans d'emprendre el camí de retorn a Vilanova, encara ens queda temps per tombar pels carrers de la vila i veure la seva Plaça Major i la Plaça de l'Església, amb la parròquia de Sant Andreu, un espaiós temple d'estructura del gòtic tardà i notable volta de creueria, i anar a visitar, de fora, el santuari de la Mare de Déu de la Misericòrdia, existent ja l'any 1608, i des d'on s'albira una bona panoràmica dels voltants de la comarca.

Cap a les cinc de la tarda tots anem fent cap al costat dels autocars que ens han de tornar a casa. Una etapa més d'aquesta Ruta de la Pau, com deïem no massa espectacular de paisatge, un pèl

Sortida de Vilalba dels Arcs. Foto: Blanca Forgas

El campanar de la Fatarella ens saluda durant l'ambada a aquest poble. Foto: Blanca Forgas

monòtona per tant de pista seguida, però si més no que ha servit per a estirar les cames i desintoxicar-nos i sortir de la rutina de cada dia. I a esperar la propera, que ens ha de re-

tornar al Camí dels Bons Homes, si el temps (ara ja no hem de parlar d'autoritats) no ho impedeix.

Blanca Forgas

Xurreria
Trifón ★
VILANOVA I LA GELTRU

Xurreria
Trifón ★
VILANOVA I LA GELTRU

Xurreria
Trifón ★
VILANOVA I LA GELTRU

Notícies i comentaris

DONES CAMÍ DE L'HIMÀLAIA

Vuit alpinistes catalanes intentaran el Shisha Pangma (8.013 m) en la primera expedició íntegrament femenina

Vuit alpinistes catalanes formaran part de l'expedició Dones al Shisha 2001, que té com a objectiu pujar al cim del Shisha Pangma -de 8.013 metres d'altitud-, situat a la serralada de l'Himàlaia, a finals d'aquest estiu. La particularitat d'aquesta expedició, com el seu nom indica, és que està formada només per dones. Serà la primera vegada que una expedició d'aquesta mena és íntegrament femenina, ja que, a més de les alpinistes catalanes, tot el personal xinès i nepalès, incloses les portadores d'alçada, seran dones.

L'expedició compta amb el suport de la Unió Excursionista de Catalunya (UEC), però està formada per alpinistes de diferents clubs excursionistes. L'equip el formen Núria Balagué, Olga Balagué, Silvia Ferrándiz, Nativitat García, Ingrid Giralt, Maite Hernández, Marisa Huguet i Elisabet Massó, que tenen previst sortir cap al Tibet al mes d'agost.

L'equip local, que acompanya la majoria d'expedicions, està format pel personal del camp base, l'oficial d'enllaç, conductors de iac i portadors d'alçada, i les alpinistes de Dones al Shisha 2001 han treballat amb molt d'interès perquè totes aquestes funcions les assumissin també dones. La cosa no era del tot fàcil, ja que en països com el Nepal o el Tibet aquestes feines, gairebé sempre, estan desenvolupades per ho-

mes. «Volem obrir oportunitats a altres dones, i molt especialment a les portadores d'alçada, perquè aquesta experiència els pot servir per aconseguir feina en posteriors expedicions», comenten.

A Catalunya hi ha experiència d'altres expedicions femenines, encara que els xerpes i portadors eren homes. La primera es va fer l'any 1984 i va tenir com a objectiu el Kantega (7.000 m): Mònica Verge i Magda Nos van protagonitzar la segona, escalant el Cho Oyu (8.201 m) el 1989, i des d'aleshores no se n'ha fet cap més.

Dones al Shisha 2001 té previst atacar aquest cim per la ruta original xinesa, que recorre la vessant nord-oest i arriba al cim per l'aresta nord. Les alpinistes seguiran aquesta via, considerada la *normal*, partint del camp base a 5.500 metres d'alçada. La ruta obliga a instal·lar tres campaments, a 5.800 m, 6.500 m i 7.300 m. A partir d'aquí, segons les condicions de la neu, hi ha dues opcions per arribar al cim principal. Una és pujar el cim central i seguir l'aresta nord fins al principal; l'altra, travessar la paret nord-est (entre 7.800 i 7.900 m) en direcció al cim. Totes dues opcions presenten trams compromesos, i per aquest motiu molts alpinistes es conformen fent el cim central, de 8.008 metres.

MÉS PARCS NATURALS A CATALUNYA

Després que els parcs naturals passin a ser gestionats per la Conselleria de Medi Ambient, sembla que l'objectiu és preservar la biodiversitat i permetre man-

tenir les activitats tradicionals dels habitants de les zones protegides per atraure el turisme verd i de nivell que ajudi a mantenir aquesta població. Així doncs, l'objectiu és aconseguir un bon desenvolupament econòmic i social, però d'una manera sostenible. El conseller Felip Puig ha assegurat que en aquesta legislatura es crearan quatre parcs naturals nous. El primer -sembla que de forma imminent- serà el Parc dels Ports. Els altres seran el del Montsant, el de les muntanyes de Prades i el de l'Alt Pirineu (?). I és aquí on se'ns generen els interrogants, en aquest darrer, perquè ni se'n sap l'extensió, ni si afecta a gaires comarques, ni tan sols si servirà d'excusa per promoure més disbarats com la proposta que hi ha a la vall d'Àrreu. No us semblen premonitòries totes aquestes disposicions?

EL QUE US ANUNCIÀVEM: FILIÀ, UNA NOVA ESTACIÓ D'ESQUÍ A LA VALL FOSCA

Doncs sí. La Comissió d'Urbanisme de Catalunya ha donat l'autorització definitiva a la nova estació d'esquí i complex hivernal que es vol començar a construir de seguida. Costarà 6.200 milions de pessetes i diuen que crearà 130 llocs de treball, la qual cosa, per a l'alcalde de la Torre de Cabdella, és un important factor de dinamització econòmica de la Vall Fosca. Les previsions assenyalen que la nova estació de Filià, que tindrà un telecabin i nou telecadires en una àrea de 450 hectàrees, podrà unir-se en un futur amb la de Boi-Taüll per la vall del Manyanet. Esperem que les nostres administra-

Notícies i comentaris

cions vetllin perquè, en nom dels esquiadors d'aquest país, no es facin disbarats irreparables a les nostres muntanyes.

S'INTENTARÀ L'EVEREST EN SOLITARI

(Expedició Parets del Vallès)

Un alpinista de Parets del Vallès, Sergi Mingote, es proposa aquest mes de maig l'ascensió en solitari a l'Everest, que com sabeu és el sostre del món, amb els seus 8.848 metres. La via escollida és l'aresta nord-est, potser la més complicada, i vol realitzar-la sense oxigen. És conscient de les grans dificultats i de les poques probabilitats d'èxit, tot i que posseeix experiència. Ha conquerit en altres, el Cho Oyu i el Shisha Pangma. Que tinguis sort, Sergi!

EL MERDER MEDIAMBIENTAL MÉS GRAN QUE AFECTA CATALUNYA: EL PHN (Plan Hidrológico Nacional)

Com a ciutadans i com a excursionistes preocupats per la salut mediambiental del nostre país, hem estat seguint amb preocupació la imposició per part del govern espanyol de l'anomenat Plan Hidrológico Nacional (PHN), prou divulgat per tots els mitjans de comunicació.

Aquest PHN pretén treure del riu Ebre 1.050 hectòmetres cúbics d'aigua anuals, per emportar-se 850 hectòmetres cúbics cap als regadius i les zones de turisme de València (conca del Xúquer, 310 Hm3), Múrcia (conca del Segura, 450 Hm3) i cap a la zona d'Almeria (90 Hm3) i, evidentment, també té previst por-

tar 200 Hm3 cap a les regions metropolitanes de Barcelona, Tarragona i Girona. Però l'Ebre no té aigües sobreres, perquè l'aigua que es vol trasvassar a les esmentades conques, la necessita el delta de l'Ebre, tant sigui per garantir la qualitat de l'aigua que porta el riu, per contenir la salinització (si minva l'aigua del riu, avançarà l'aigua del mar), com per mantenir els arrossars, l'aquicultura, la pesca i els serveis, així com la rica vida natural de l'estuari del riu i de les badies. La previsió de cabals del riu ha estat sobreestimada, i el cabal "ecològic" de 100 Hm3 anuals que preveu el PHN és insuficient per garantir la sostenibilitat del delta de l'Ebre. Pel que es veu no s'ha tingut en compte res, ni les visibles reduccions que s'han fet per extensió dels regadius riu amunt, ni tan sols -això a casa nostra- l'opinió de quinze tècnics experts en temes mediambientals que assessoren el Govern de Catalunya, els quals van elaborar un informe totalment desfavorable al projecte de llei del PHN, on es denunciaven les deficiències del pla que ja hem mencionat abans, i en el qual qualificaven "d'injustificable" transferir aigua entre conques per consolidar regadius del sud-est espanyol, sense avaluar la rendabilitat econòmica, ni haver plantejat una modernització i un millor aprofitament dels sistemes de regadiu.

Però aquests assumptes, que per molts motius són vitals per al nostre país, sembla que estan en mans dels polítics de torn, els quals no s'estan ni de menys tenir les multitudinàries manifestacions populars contra el PHN,

ni de fer ofertes transaccionals a canvi de votar a favor del PHN, com ha fet CiU que al Parlament, primer, hi havia votat en contra. Quina contradicció! Així, el PP ha ofert la generosa quantitat de 585.000 milions de pessetes per invertir a l'Ebre, a canvi d'aprovar el PHN. Amb aquesta quantitat pretenen comprar la gent de l'Ebre, això sí, després de prendre's l'aigua. Amb els milions potser faran allò que en diuen "infraestructures" i els ajudaran a tancar negocis de tota la vida, però no tornaran la vida al riu. Ja tenim PHN! Genial!

REBUIG DEL PARLAMENT DE CATALUNYA AL MAPA EÒLIC I A LA CENTRAL TÈRMICA D'ENRON

Com a conseqüència de la votació contrària de CiU contra el PHN, el Mapa Eòlic de Catalunya i l'emplaçament de la central tèrmica d'Enron, que s'havia de construir a Móra la Nova, aquest partit va patir una votació rebotada i l'oposició va guanyar la seva proposta, que rebutjava l'aprovació del Pla Eòlic tal com s'havia presentat i aconseguia canviar l'emplaçament de la central tèrmica fora de les terres de l'Ebre.

Així, tant els ecologistes -que volen l'energia eòlica, però no en les condicions presentades pel Govern- com la gent de les terres de l'Ebre -que no volen tanta concentració d'energia a casa seva sense poder-la fer servir- han aconseguit caçar dos pardals d'un tret. Però, compte! Les pressions per tornar-ho a aprovar seran molt fortes.

El plaer de comprar

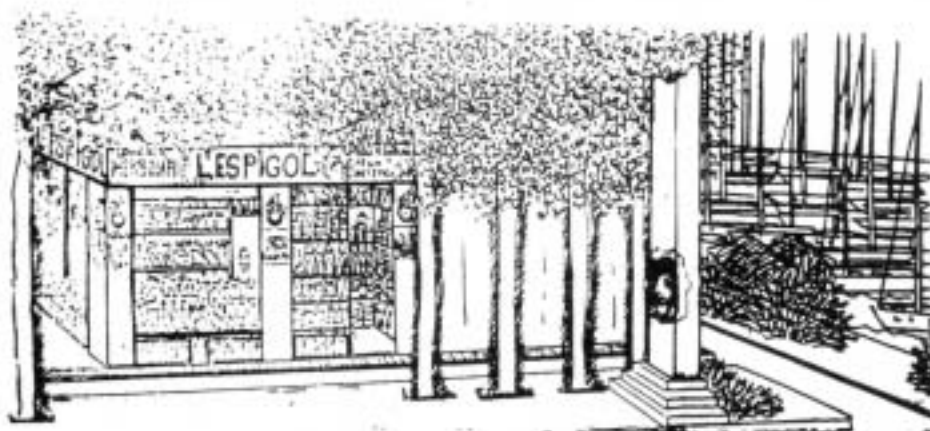
Botiga a Vilanova

c/ Dr. Zamenhof, 28 - Tel. 93 815 92 14

P La compra fàcil
PASSEIG MARÍTIM - SEGUR DE CALAFELL

HERBOLARI L'ESPIGOL

Herbes, dietètica, formatges i especialitats

GRAN ASSORTIT
DE PRODUCTES
ENERGÈTICS
PER A
ESPORTISTES

ESPECIALITZATS
EN PRODUCTES
ECOLÒGICS

Rambla de la Pau, 103 - Tel. 93 815 13 11 - 08800 Vilanova i la Geltrú

TECNICS

AIGUA

LLUM

GAS

CALEFACCIÓ

REPARACIÓ D'ESCALFADORS

Picapedrers, 3 - Tel. 93 814 32 46
VILANOVA I LA GELTRÚ

Centre d'Estudis **BEEP MECA**

Únic Centre Col·laborador d'IBM de la Comarca del Garraf

CURSOS D'INFORMÀTICA I MECANOGRÀFIA AMB DIPLOMA IBM I AECEI

- ➔ Introducció als Ordinadors.
- ➔ Ofimàtica (Word, Excel, Access).
- ➔ Programació Visual Basic.
- ➔ Programació de Jocs.
- ➔ Programació de Pàgines WEB.
- ➔ Muntatge d'Ordinadors.
- ➔ IBM AS/400 (OS/400, CL, BD/400, SQL/400, QUERY/400, COBOL/400, RPG/400).
- ➔ Disseny, Autoedició i Retoc Fotogràfic.
- ➔ Gestió Comercial i Comptabilitat (Contaplus, Facturaplus i Unifers).

- ➔ Nòmines i Seguretat Social (Nominaplus)
- ➔ Internet.
- ➔ Curs de Configuració i Manteniment de Xarxes (Novell, Windows NT).
- ➔ Sistema Operatiu LINUX **NOU**
- ➔ Mecanografia Convencional i per Ordinador.
- ➔ I també, Formació a Distància a través d'Internet amb Diploma IBM.

Cursos Valids
com a Crèdits
Universitaris

C. de l'Aigua, 14 (a 50 m. Església St. Antoni)
Tels. 93 814 24 05 / 93 814 12 96
Vilanova i la Geltrú

beepmeca@beepmeca.com
<http://www.beepmeca.com>

MATRÍCULA
GRATUÏTA!!!

BEEP ORDENADORES

Col·laborador oficial

EPSON **COMPAQ** TOSHIBA ZENITH **IRIBOR**

El centre dels seus peus

Obert tot el dia de 8:30 a 20:30

*Havana, 14
Tel. 93 815 34 52*

*08800 Vilanova i la Geltrú
(Barcelona)*